

EDIȚIE SPECIALĂ

Nr. 2 / 2004

REVISTA PĂDURILOR

REVISTA PĂDURILOR

EDIȚIE SPECIALĂ 2/2004

REVISTĂ TEHNICO-ȘTIINȚIFICĂ EDITATĂ DE REGIA NAȚIONALĂ A PĂDURILOR - ROMSILVA ȘI SOCIETATEA „PROGRESUL SIIVIC”

Colegiul de redacție:

Președintele colegiului de redacție:

dr. ing. Ion Dumitru,
manager-director general al
Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva

Redactor responsabil:

prof. dr. ing. Ion Florescu

Membri:

conf. dr. ing. Ioan Abrudan,
dr. ing. Valentin Bolea,
dr. ing. Ion Barbu,
ing. Anatolie Costin,
ing. Adam Crăciunescu,
dr. ing. Mihai Daia,
ing. Gheorghe Gavrilescu,
conf. dr. ing. Nicolae Geambașu,
prof. dr. doc. Victor Giurgiu,
dr. ing. Marian Ianculescu,
prof. dr. ing. Gheorghită Ionașcu,
dr. ing. Ion Machedon,
prof. dr. ing. Ioan Milescu,
prof. dr. ing. Norocel-Valeriu Nicolescu,
prof. dr. ing. Aurel Negruțiu,
dr. ing. Nicolai Olenici,
conf. dr. ing. Constantin Roșu,
ing. Ion Sbera,
dr. ing. Ioan Seceleanu,
prof. dr. ing. Ștefan Tamaș,
prof. dr. ing. Dumitru Romulus Târziu.

Șef birou: dr. ing. Ion Machedon
Redactor șef: Rodica Dumitrescu
Secretar general de redacție: Cristian Becheru
Tehnoredactare: Liliana Suci

CUPRINS

INTRODUCERE	3
Unele aspecte privind stadiul actual al parteneriatului R.N.P.- Romsilva cu proprietarii, în procesul gestionării durabile a pădurilor private și perspectivele acestuia.	9
ION BARBU: Evoluția conceptelor de gestionare durabilă a pădurilor.	13
VICTOR GIURGIU: Dezvoltarea parteneriatului R.N.P.- Romsilva cu proprietarii de păduri, condiție pentru reintronarea legii peste întreg domeniul forestier al țării.	16
CHIȘ BĂI AN: Cum apreciază un primar parteneriatul R.N.P.- Romsilva - proprietari în procesul gestionării durabile a pădurilor ?	20
DUMITRU TÂRZIU: Parteneriatul R.N.P.- Romsilva - proprietari, în procesul de gestionare durabilă a pădurilor private. Prezent și perspective.	22
GICĂ DU IĂ: Parteneriatul Direcției Silvice Focșani - proprietari, în procesul de gestionare durabilă a pădurilor private: prezent și perspective	24
VICTOR GIURGIU: Asociația Proprietarilor de Păduri, un necesar multi-parteneriat.	26
GRIGORI CALOIAN: Parteneriatul între R.N.P.- Romsilva și proprietarii de păduri de la deziderat la realitate.	28
GEORGE BUMBUC: În legătură cu parteneriatul R.N.P.- Romsilva - proprietari.	30
ADAM CRĂCIUNESCU: Parteneriatul R.N.P.- Romsilva - proprietari, în procesul de gestionare durabilă a pădurilor private. Prezent și perspective.	33
ION TEREA: Intervenția Direcției Silvice Sibiu la dezbaterea „Parteneriatul R.N.P.- Romsilva - proprietari, în procesul de gestionare durabilă a pădurilor private. Prezent și perspective”	34
MARIA TÂRZIU: Administrația pădurilor în contextul legislației silvice actuale în dezbaterile inginerilor silvicei din comunele brăne.	37

Reproducerea parțială sau totală a articolelor sau ilustrațiilor poate fi făcută cu acordul redacției revistei. Este obligatoriu să fie menționat numele autorului și al sursei. Articolele publicate de *Revista pădurilor* nu angajează decât responsabilitatea autorilor lor.

EDIȚIE SPECIALĂ 2/2004

REVISTA PĂDURILOR

1886

2004

119 ANI

CONTENTS

INTRODUCTION	3
Some aspects regarding the present state of Romsilva - forest owners partnership in the process of sustainable management of private forests and its prospects.	9
ION BARBU: The evolution of concepts of sustainable forest management. ...	13
VICTOR GIURGIU: The development of Romsilva - forest owners partnership, condition for the reinforcement of law application in the national forest estate	16
CHIȘ BĂLAN: How a mayor appreciates the Romsilva - forest owners partnership in the process of sustainable forest management?	20
DUMITRU TÂRZIU: The Romsilva - forest owners partnership in the process of sustainable forest management. Present and prospects.	22
GICĂ DUTĂ: Partnership Focșani Branch of Romsilva - forest owners in the process of sustainable management of private forests: present and prospects.	24
VICTOR GIURGIU: The Association of Forest Owners, a necessary multiple partnership	26
GRIGORE CALOIAN: The Romsilva - forests owners partnership, from wish to reality.	28
GEORGE BUMBUC: Regarding the Romsilva - forest owners partnership.	30
ADAM CRĂCIUNESCU: The Romsilva - forest owners partnership in the process of sustainable management of private forests. Present and prospects.	33
IOAN TEREĂ: Contribution of Sibiu Branch of Romsilva at the workshop „The Romsilva - forest owners partnership in the process of sustainable management of private forests. Present and prospects”.	34
MARIA TÂRZIU: The management of forests in the context of present forest viewpoints of the meeting of forest engineers of Bran Communes.	37

INTRODUCERE

În ziua de 7 octombrie 2004, orele 10, la Centrul de Informare și Documentare al R.N.P.- Romsilva s-a organizat a doua dezbatere tematică inițiată de „Revista pădurilor”. Tema a fost una de mare interes și actualitate: „Parteneriatul R.N.P.- Romsilva - Proprietari, în procesul de gestionare durabilă a pădurilor private. Prezent și perspective.”

Dezbaterea a beneficiat de o prezență numeroasă, reprezentanți din ambele „tabere”, fiecare susținându-și punctul de vedere bine argumentat. Uneori situațiile au fost paradoxale, mai ales atunci când

concluzia a fost că există parteneriat dar și concurență între cele două structuri. Scopul însă este comun - acela de a gestiona durabil pădurea românească.

Cuprinsul acestei ediții speciale a „Revistei pădurilor” - cea de-a doua din acest an - ilustrează bogăția situațiilor și a preocupărilor silvicultorilor fie ei din structura de stat, fie din cea privată, de a nu irosi sursa de viață oferită de pădure.

Mult mai bine se poate ilustra atmosfera și direcția discuțiilor purtate, din prezentarea unor fragmente surprinse „pe viu” din toiuł dezbaterilor.

• „R.N.P.- Romsilva lansează prin această dezbatere o provocare – este vorba de un parteneriat care se dezvoltă. Eu aş completa titlul care ne-a fost propus, adăugând sintagma „pădurilor statului” – şi astfel vom avea: „Parteneriatul R.N.P.- Romsilva – Proprietari, în procesul de gestionare durabilă a pădurilor statului şi a pădurilor private. Prezent şi perspective.”

Discuţia ar trebui să se îndrepte şi către alte puncte de vedere – cum ar fi: R.N.P.- Romsilva nu numai ea poate ajuta la gestionarea durabilă a pădurilor ci şi sectorul privat, care prin modul de acţiune poate influenţa gospodărirea durabilă a pădurilor statului, încredinţate spre administrare regiei. Ne dorim ca acest parteneriat să fie din ce în ce mai eficient pentru pădurea românească.” - dr. ing. Ion Dumitru, director general al Regiei Naţionale a Pădurilor -

Romsilva.

• „La începutul lui octombrie 2004, în afara celor aproximativ 4,5 milioane ha fond forestier proprietate publică a statului, R.N.P. mai administra, în condiţii contractuale un fond forestier de 677.605 ha aparţinând altor proprietari, din care:

14.065 ha – persoane fizice

440.433 ha – unităţi administrativ - teritoriale

186.398 ha – diverse firme asociative

36.309 ha – instituţii de cult şi învăţământ

Ca distribuţie teritorială, cele mai importante suprafeţe de pădure administrate de direcţiile silvice ale regiei se localizează la nivelul judeţului Braşov (90.279 ha), Suceava (67.097 ha), Harghita (60.030 ha), Sibiu (58.648 ha), Hunedoara (50.628 ha), Maramureş (51.843 ha), Mureş

(44.630 ha).

În derularea contactelor, principalele probleme constante s-au referit la: • tendința unor deținători de a exercita presiuni asupra direcțiilor și ocoalelor silvice pentru exploatarea unui volum de masă lemnoasă mai mare decât cel prevăzut în amenajamentul silvic; • întâzieri în achitarea obligațiilor financiare ale unor deținători de păduri către unitățile silvice, conform clauzelor contractuale; • existența unor suspiciuni din partea unor primari sau a reprezentanților unor asociații privind activitatea și corectitudinea personalului silvic de teren.

La începutul lui octombrie 2004 – conf. OUG nr. 98/2003 – unitățile teritoriale aveau încheiate contracte de asigurare a pazei pădurilor aparținând a 19.508 proprietari persoane fizice - pentru o suprafață totală de aproximativ 55.000 ha.

Problemele constante în derularea contractelor, le-au reprezentat: • cooperarea încă insuficientă, cu anumite sincopă, între părțile contractante, mai ales în sensul proprietar – unitate silvică; • grevarea semnificativă a bugetului direcțiilor silvice respective, cu atât mai mult cu cât acestea sunt în zone cu resurse scăzute de masă lemnoasă și deci de venituri; • suspiciuni din partea unor proprietari asupra corectitudinii și obiectivității personalului de teren.” – ing. **Constatin Corduneanu**, director fond forestier din R.N.P.-Romsilva

• „Suntem conștienți de rolul și importanța administrației silvice. Avem un model de administrare care merge foarte bine. Felul în care sunt numite ocoalele private și nu ca altă dată – ocoale de regim – face să se înțeleagă că toți cei care lucrează sunt silvicultori și respectă regimul silvic. Nu trebuie să avem diferențe de opinii între

noi, avem toți aceeași educație, aceeași formare profesională, nu avem motive să nutrim alte gânduri față de gospodărirea pădurilor în România.

În contextul aderării la U.E. – sunt diverse forme de susținere a unor activități, mai ales în mediul rural – vezi programul SAPARD.

Toate aceste fonduri nu pot fi accesate prin R.N.P. și de aceea este nevoie de forme de asociere. Autoritatea publică centrală e preocupată de modul în care pot fi ajutați proprietarii de păduri. În buget sunt cuprinse diverse fonduri atât pentru pădurile statului cât și private. În continuare sunt prevăzute programe de dezvoltare forestieră – avem nevoie de fonduri de alocat pentru organizarea unor seminarii, trainiguri: sunt tot felul de surse de finanțare care vor veni tot de la buget, în sprijinul proprietarilor.” - ing. **Adam Crăciunescu**, secretar de stat în M.A.P.D.R.

• „Un număr mare de proprietari au solicitat contracte de administrare și paza pădurilor pe care le dețin cu Romsilva, respectiv cu direcția noastră. Numeroasele contracte de administrare și pază dovedesc că proprietarii au încredere în noi, demonstrând din partea dumnealor conștientizarea faptului că numai profesioniștii pot gospodări pădurea românească.” - ing. **Anton Dogaru**, directorul DS Mureș

• „Fondul forestier al comunei noastre se cifrează la 4.444 ha, două ocoale fiind private. Chiar dacă mai sunt rețineri din partea unora, pentru ansamblu, noi suntem mulțumiți de colaborarea cu cele două direcții județene, Suceava și Mureș, unde sunt arondate perimetrele silvice din raza comunei noastre. Am împădurit 32 ha până în prezent, cheltuielile investite într-un

hectar cifrându-se între 250.000 – 320.000 lei.” – **Dan Chiș, primarul comunei Rușii Munți (Mureș)**

• „Problema cea mai grea o reprezintă soarta celor 800.000 ha retrocedate proprietarilor. Nu dispun sau dispun de mijloace precare pentru a rezolva problemele legate de gospodărirea și conservarea fondului forestier. Romsilva ne-ar putea ajuta pentru asistență tehnică și consultanță, fondurile SAPARD folosindu-le în comun, deoarece și interesul nostru – de a păstra pădurea românească – este comun. Fondurile să fie destinate pentru: – amenajarea drumurilor forestiere și dezvoltarea silvoturismului în zonele adecvate;

– certificarea pădurilor și asigurarea, în comun, a managementului;

– extinderea acțiunilor de ameliorare a terenurilor degradate;

– refacerea și plantarea perdelelor forestiere de protecție;

– extinderea împăduririlor masive.

Acceptarea reprezentanților proprietarilor de pădure la programele de perfecționare organizate de Romsilva, precum și participarea în ședințele Consiliului de administrație al Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva, a reprezentanților noștri în postura de invitați, inclusiv asigurarea unui spațiu, ar reprezenta câteva din doleanțele noastre care ar putea conduce la un parteneriat stabil, puternic și profitabil.” – **dr. ing. Grigore Caloianu, vicepreședintele A.P.P.R.**

• „Suntem printre primele ocoale silvice din țară privatizate. Obiectivele noastre sunt comune. Romsilva permițându-și să poată fi un bun coleg, dar nu trebuie să uite că totuși suntem concurenți în acest sector. Când concurența este loială, putem administra în bune condiții fondul forestier. În toate țările occidentale se remarcă cedarea

structurilor statale către cele particulare. Putem realiza parteneriatul prin gospodărirea unei suprafețe mici, dispartate, aparținând regiei, așa cum procesul se poate realiza și invers. Putem realiza licitațiile de masă lemnoasă în comun.” – **ing. Toth Istvan, ocolul silvic privat Ciuc**

• „Sunt **Hotnogu Vasile primarul comunei Putna**, comună cu rezonanță deosebită în inima oricărui român, având în proprietate o suprafață de 1170 ha de pădure aflată în administrarea Regiei Naționale a Pădurilor – Romsilva prin Direcția Silvică Suceava, chiar de la punerea în posesie, adică din anul 2000.

Suntem într-o perioadă de profunde transformări, în care fiecare dintre noi, primarii, încercăm să ridicăm la un nivel superior serviciile oferite cetățenilor care ne-au ales, iar profitul rezultat din administrarea pădurilor constituie întotdeauna o gură de oxigen binevenită.

Sunt destule probleme care apar în activitatea noastră. Pot să spun că o parte dintre acestea le-am rezolvat cu ajutorul colegilor silvicultori – și aici am să mă refer numai la ajutoarele acordate anual familiilor nevoiașe și, din câte am înțeles, anul acesta și școlilor, din mediul rural.

Prin prisma rezultatelor obținute și a relațiilor cu Direcția Silvică Suceava, pot afirma fără rețineră că administrarea fondului forestier de către Regia Națională a Pădurilor – Romsilva se caracterizează prin:

– profesionalism;

– competență;

– seriozitate;

– promptitudine;

– transparență.

Ca economist și cunoscător al sistemului, îi asigur pe colegii mei primari că alternativa la administrarea durabilă și totodată eficientă a resurselor forestiere practică

de Romsilva la momentul actual nu există.

Când afirm aceasta, am în vedere atât corpul silvic bine încheșat, bine pregătit profesional, dar și structura decizională, informațională și de control bine puse la punct și eficiente. Nu trebuie să minimalizăm nici logistica pe care se sprijină.

Sunt foarte mulțumit de modul în care se exercită administrarea pădurilor proprietatea Primăriei Putna și de aceea voi continua parteneriatul cu Regia Națională a Pădurilor – Romsilva respectiv Direcția Silvică Suceava.”

• „Uneori suntem la intersecția părerilor. Dumneavoastră, proprietarii, vindeți masa lemnoasă mai ieftin. Aveți acest interes. Noi

o vindem la un preț rezonabil. Orice manager are interes, pentru compania pe care o reprezintă, să aibă un oarece profit, nu să producă în pierdere. Și apoi nu uitați investițiile pe care le face Romsilva, inclusiv pentru sectorul privat. Și nu mă refer numai la paza gratuită a pădurilor private sau la asigurarea de puieți pentru a împăduri. Crearea unui flux informațional ar reprezenta o soluție pentru informarea reciprocă, astfel încât să stabilim o relativă corectitudine a licitațiilor în scopul menținerii pieței la un anumit nivel.” - dr. ing. Ion Dumitru, director general R.N.P.-Romsilva

REDACȚIA

LISTA
participanților la dezbateră tematică
„PARTENERIATUL R.N.P.- ROMSILVA - PROPRIETARI
ÎN PROCESUL DE GESTIONARE DURABILĂ A PĂDURILOR PRIVATE.
PREZENT ȘI PERSPECTIVE“
7.X.2004

PARLAMENT

1. MARIAN IANCULESCU, Membru al Comisiei pentru agricultură și silvicultură a Camerei Deputaților

M.A.P.D.R.

1. ADAM CRĂCIUNESCU, Secretar de stat
2. VIOREL MARINESCU, director
3. ADRIAN POPA, șef serviciu

R.N.P.- ROMSILVA

1. ION DUMITRU, Director General
2. MIHAI DAIA, director
3. CONSTANTIN CORDUNEANU, director
4. DUMITRU BUNEA, director
5. ELENA DUMITRU, director
6. GHEORGHE MOHANU, director
7. ARMAND CHIRILOIU, director
8. LIVIU PAVEL, șef serviciu
9. DAN ACHIM, șef serviciu
10. DUMITRU VLĂDESCU, șef serviciu
11. COSTEL PETRE, șef serviciu
12. ION MACHEDON, șef birou
13. RODICA DUMITRESCU, redactor șef "Revista pădurilor"
14. CRISTIAN BECHERU, "Revista pădurilor"
15. GICĂ DUȚA, director D.S. Focșani
16. SORIN HERMENEAN, director tehnic D.S. Brașov
17. GHEORGHE MUNTEANU, director D.S. Sf. Gheorghe
18. NECHIFOR TOFAN, director D.S. Suceava
19. IOAN TEREĂ, director D.S. Sibiu
20. IVAN GHEORGHE, director D.S. Bistrița
21. ANTON DOGARU, director D.S. Tg. Mureș
22. DUMITRU VOICU, director D.S. București

A.P.P.R.

1. GRIGORE CALOIAN, vicepreședinte

OCOALE SILVICE PRIVATE

1. VALENTIN POPA, șef ocol Năruja (obști)
2. IOAN CIMPOCA, șef ocol Măgura Sibiului, Cislădie (al Consiliului local)
3. FERKŐ JENO, șef ocol Cerbu (Bihor) - Asociația de primărie Cerbu
4 - 5. NICOLAE ISTRATE, șef ocol Sebeș

6. DUMUȚ IOAN, șef ocol Brețcu (Asociația proprietarilor Brețcu)

SOCIETATEA „PROGRESUL SILVIC“

1. GHEORGHE GAVRILESCU, președinte
2. COSTIN ANATOLIE, vicepreședinte

A.P.S.R.

1. GEORGE BUMBU, președinte
2. VICTOR POPESCU, membru

PRIMĂRII

1. MIHAI VEȘTEA - Predeal - jud. Brașov
2. CHIȘ IOAN, - Rușii Munți - jud. Sibiu
3. ALEXANDRU NĂȘCAN - Rodna - jud. Bistrița
4. VASILE HOTNOG - Putna - jud. Suceava

MASS - MEDIA

1. TVRI
2. REALITATEA TV
3. OTV
4. RADIO ROMÂNIA - ACTUALITĂȚI
5. RADIO ROMÂNIA INTERNAȚIONAL
6. ADEVĂRUL
7. ROMÂNIA LIBERĂ
8. GARDIANUL
9. COTIDIANUL
10. CRONICA ROMÂNĂ
11. ECONOMISTUL
12. PROFITUL AGRICOL
13. AGRICULTURA ROMÂNIEI
14. JURNALUL NAȚIONAL

COLEGIUL DE REDACȚIE „REVISTA PĂDURILOR“

(alții decât cei nominalizați de la alte instituții)

1. VICTOR GIURGIU
2. VALENTIN BOLEA
3. IOAN ABRUDAN
4. DUMITRU TÂRZIU
5. NICOLAI OLENICI
6. GHEORGHITĂ IONAȘCU
7. ȘTEFAN TAMAȘ
8. ION FLORESCU
9. ION SBERA

TOTAL PARTICIPANȚI : 65

Unele aspecte privind stadiul actual al parteneriatului R.N.P.-Romsilva cu proprietarii, în procesul gestionării durabile a pădurilor private și perspectivele acestuia

foto: C. Becheru

I. CADRUL LEGISLATIV

• Așa cum este, credem, deja cunoscut, în conformitate cu prevederile art. 10 din Legea nr. 26/1996 – CODUL SILVIC, Regia Națională a Pădurilor – Romsilva administrează fondul forestier proprietate publică a statului.

• În afara fondului forestier proprietate publică a statului, R.N.P.- Romsilva poate, conform legii să administreze sau să asigure paza pădurilor aparținând altor proprietari (unități administrative teritoriale, obști, composesorate, asociații de persoane fizice sau proprietari individuali).

Astfel, în H.G. nr. 1105/2003, privind reorganizarea Regiei Naționale a Pădurilor – Romsilva, care aprobă și Regulamentul de organizare și funcționare al acesteia, la capitolul „**ATRIBUȚII**” se prevăd următoarele:

› „**administrează, pe bază de contract, terenuri forestiere proprietate privată sau aparținând**

unităților administrativ-teritoriale, precum și pășuni împădurite, perdele forestiere sau alte terenuri din afara fondului forestier”;

› „**prestează, la cerere, contra cost, servicii de specialitate în pădurile proprietate privată sau aparținând unităților administrativ-teritoriale, precum și pe terenurile cu vegetație forestieră din afara fondului forestier, cum sunt: lucrări de punere în valoare, împăduriri, combaterea dăunătorilor, cadastru de specialitate și altele**”;

› „**asigură, potrivit legii, paza pădurilor proprietate privată, la cererea proprietarilor sau a asociațiilor de proprietari legal constituite, pe bază de contract**”;

• Ulterior, prin OUG nr. 98/2003, privind unele măsuri de întărire a pazei pădurilor proprietatea persoanelor fizice, aprobată prin Legea nr. 33/2004, s-a stabilit, prin derogare de la prevederile art. 70 din Codul silvic și ale art. 15 din O.G. nr. 96/1998 privind reglementarea regimului silvic, ca

paza pădurilor aparținând persoanelor fizice care nu sunt administrate prin structuri silvice autorizate să fie asigurată de către R.N.P.- Romsilva, la cererea proprietarilor, cu suportarea cheltuielilor aferente, din resursele regiilor.

• În baza actelor normative menționate mai sus și a atribuțiilor ce derivă din acestea pentru R.N.P.- Romsilva, unitățile sale teritoriale, respectiv **DIRECȚIILE SILVICE**, au abilitatea de a

negocia, încheia și derula contracte, care pot fi:

- de administrare
- de prestări servicii
- de asigurare a pazei pentru proprietarii persoane fizice.

foto: C. Bocheru

foto: C. Bocheru

II. R.N.P.- ROMSILVA UN PARTENER DE ÎNCREDERE

ARGUMENTE

• **O structură organizatorică solidă, echilibrată, și totodată suplă, acoperind prin rețeaua de unități și subunități, întreg teritoriul național.**

• **O tradiție și o experiență îndelungate, care își au originea în urmă cu peste 7 decenii, începând cu înființarea Casei Autonome a Pădurilor Statului (CAPS) a cărei continuatoare este, în fapt.**

• **O resursă umană bine pregătită profesional, în a cărei structură, personalul silvic de toate gradele reprezintă pilonul de rezistență al regiilor, și totodată segmentul cel mai reprezentativ al CORPULUI SILVIC din țara noastră.**

• **O dotare tehnico – materială modernă (sedii administrative, mașini de teren, utilaje pentru lucrări silvice, sisteme informatizate etc.) care garantează eficiența în actul de administrare a pădurilor.**

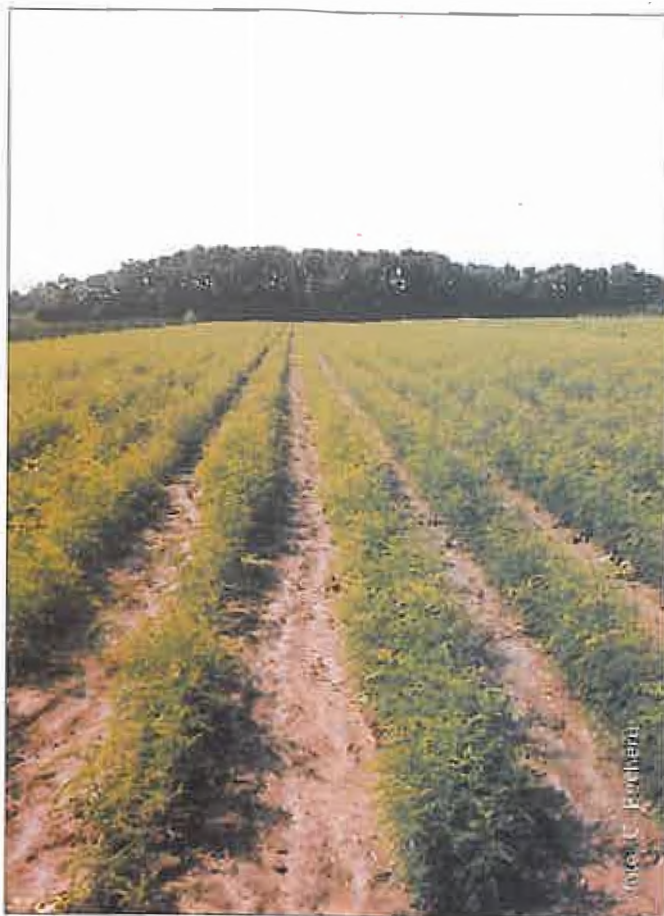
• **Resurse financiare acoperitoare pentru întreaga gamă de activități specifice procesului de gestionare durabilă a pădurilor.**

• **Deschidere totală către dialog și transparență în relațiile cu partenerii de afaceri și cu proprietarii de pădure.**

III STADIUL ACTUAL AL PARTENERIATULUI R.N.P.- ROMSILVA CU PROPRIETARII DE PĂDURI PRIVATE

A. FACTORI CARE INFLUENȚEAZĂ PARTENERIATUL

- **Mentalitatea** noilor proprietari de pădure.
- **Nivelul (gradul) de informare și de cunoaștere** a legislației silvice.
- **Factorul politic** (influența unor partide sau a unor oameni politici asupra proprietarilor de păduri private).
- **Gradul de cunoaștere** de către proprietarii de pădure a ofertei R.N.P.- Romsilva, în ceea ce privește administrarea/paza pădurilor ce le aparțin.
- **Intensitatea și eficiența dialogului** între reprezentanții R.N.P.- Romsilva pe diversele trepte ierarhice și de structură și proprietarii de păduri sau reprezentanții acestora.
- **Încrederea** proprietarilor de pădure în competența profesională și onestitatea personalului silvic (în special a celui de teren), din structurile silvice ale regiei.

B. SITUAȚIA CONTRACTELOR DE ADMINISTRARE ÎNCHEIATE ÎNTRE UNITĂȚILE R.N.P.- ROMSILVA ȘI ALȚI DEȚINĂTORI DE PĂDURE, PERSOANE JURIDICE

- La începutul lunii octombrie 2004, în afara celor cca. 4.5 milioane ha fond forestier proprietate publică a statului, R.N.P.- Romsilva mai administrează, în condiții contractuale, suprafața de 677.605 ha aparținând altor proprietari, (tabel anexat) din care:

- 14.065 ha – persoane fizice
- 440.433 ha – unități administrativ – teritoriale
- 186.398 ha – diverse forme asociative
- 36.709 ha – instituții de cult și de învățământ
- Ca distribuție teritorială, cele mai importante suprafețe de pădure administrate de către direcțiile silvice ale regiei se localizează la nivelul județelor: Brașov (90279 ha); Suceava (67097 ha); Harghita (60030 ha); Sibiu (58648 ha); Hunedoara (50628 ha); Maramureș (51843 ha); Mureș (44630 ha).

• Probleme constatate în derularea contractelor:

- › *Tendința unor deținători de a exercita presiuni asupra direcțiilor și ocoalelor silvice pentru exploatarea unui volum de masă lemnoasă mai mare decât cel prevăzut de amenajamentul silvic.*
- › *Întârzieri în achitarea obligațiilor financiare ale unor deținători de păduri către unitățile silvice, conform clauzelor contractuale.*
- › *Existența unor suspiciuni din partea unor primari sau a reprezentanților unor*

asociații privind obiectivitatea și corectitudinea personalului silvic de teren.

C. SITUAȚIA CONTRACTELOR DE PAZĂ ȘI DE ADMINISTRARE A PĂDURILOR APARTINÂND PERSOANELOR FIZICE

- La începutul lunii octombrie 2004, în baza prevederilor OUG nr. 98/2003, unitățile teritoriale ale regiei aveau încheiate contracte de asigurare a pazei pădurilor aparținând a 19508 proprietari persoane fizice, pentru o suprafață totală de cca. 55000 ha (tabel anexat)

• Apreciem că în acest moment, din totalul proprietarilor de păduri persoane fizice neasociate, doar cca. 10% au perceput adevăratul mesaj și avantajele reale în favoarea lor, ale OUG nr. 98/2003.

Situația cea mai relevantă, în sens pozitiv se localizează la nivelul județelor: *Argeș (9092 ha și 5760 contracte); Vrancea (8315, 4ha și 33 contracte); Sălaj (8309 ha și 118 contracte); Covasna (6506 ha și 3156 contracte); Galați (4000 ha și 17 contracte); Satu Mare (2346 ha și 2456 contracte).*

• Probleme constatate în derularea contractelor:

› *cooperarea încă insuficientă, cu anumite sincope, între părțile contractante, mai ales în sensul proprietar-unitate silvică;*

› *grevarea semnificativă a bugetului direcțiilor silvice respective, cu atât mai mult, cu cât acestea sunt de regulă în zone cu resurse scăzute de masă lemnoasă și deci de venituri;*

› *suspiciuni din partea unor proprietari asupra corectitudinii și obiectivității personalului silvic de teren.*

IV. PREMISE PENTRU DEZVOLTAREA ȘI CONSOLIDAREA PARTENERIATULUI R.N.P. - ROMSILVA CU ALȚI PROPRIETARI DE PĂDURE PENTRU O GESTIONARE DURABILĂ A ACESTORA

• Prin forța și capacitatea sa organizatorică, tehnică și financiară, R.N.P.- Romsilva întrunește toate atuurile pentru a fi, în perioada următoare, un administrator model și deci, un partener credibil pentru deținătorii de păduri, persoane fizice

foto: C. Becheru

și persoane juridice.

• Creșterea **ÎNCREDERII** reciproce a celor doi parteneri (R.N.P.- Romsilva pe de o parte, și proprietarii de păduri pe de altă parte), în îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a obligațiilor contractuale, reprezintă una din condițiile fundamentale ale dezvoltării acestui **PARTENERIAT**, a cărei consecință principală se va regăsi, în gestionarea durabilă a pădurilor în cauză.

• O mai bună concertare a demersurilor unităților R.N.P.- Romsilva cu cele ale direcțiilor regionale de regim silvic și vânătoare și chiar cu inspectoratele teritoriale de regim silvic și cinegetic, în perioada următoare, pentru **informarea operativă și eficientă a proprietarilor de păduri private asupra unor prevederi ale legislației silvice**, constituie una din premisele de bază ale dezvoltării și consolidării acestui **PARTENERIAT**.

• Asigurarea **TRANSPARENȚEI** maxime din partea ocoalelor și direcțiilor silvice în legătură cu toate detaliile derulării contractelor de administrare poate reprezenta, în ultimă instanță, cheia asigurării unui **PARTENERIAT MODERN, EFICIENT ȘI RECIPROC AVANTAJOS** între **REGIA NAȚIONALĂ A PĂDURILOR - ROMSILVA** și **PROPRIETARIII DE PĂDURI**.

REGIA NAȚIONALĂ A PĂDURILOR -
- ROMSILVA
E-mail: mp@rosilva.ro

Evoluția conceptelor de gestionare durabilă a pădurilor

În ultimii ani, sub presiunea antropică tot mai intensă, specialiștii din diverse domenii (forestieri, ecologi, sociologi, economiști și chiar politicieni) au elaborat concepte de gestionare durabilă a mediului înconjurător și mai ales a resurselor naturale regenerabile.

Sensibilizarea factorilor de decizie și a populației interesate, în general, a fost lăsată pe un plan secund, adesea prin limbajul prea tehnic, publicațiile referitoare la gestionarea durabilă rămânând greu accesibile și cu operativitate redusă.

Conceptul de dezvoltare durabilă a pădurilor s-a cristalizat prin „Declarația de la PARIS” ocazionată de cel de-al 10-lea Congres Forestier Mondial din 1991.

Principalele idei care se desprind din această declarație sunt :

- sensibilizarea factorilor de decizie și a publicului, în special, asupra stării actuale și rolului pădurilor în menținerea echilibrului ecologic pe planetă;

- gospodărirea (gestionarea) durabilă a pădurilor reprezintă cheia de bază în realizarea concretă a unei dezvoltări durabile a diferitelor regiuni economice ale lumii;

- necesitatea punerii la punct a unor metode și sisteme de organizare a bioproducției (producției de resurse regenerabile) diferențiate pentru diverse

regiuni și diferite tipuri de utilizare a terenurilor:

- un public informat va putea impune (prin vot) formularea unor politici forestiere naționale adecvate care să îmbine armonios tradiția cu perspectivele de dezvoltare ale fiecărei societăți.

Silvicultorii dispun de *sisteme și tehnici* care permit amenajarea și gospodărirea pe baze durabile a pădurilor, însă pentru foarte mulți dintre factorii de

decizie (politicieni) pădurea și viitorul ei nu se află între priorități (sondaj de opinie) și mai ales nu beneficiază de poziții clare în bugetele naționale și locale. O mare parte dintre terenurile, altădată acoperite de păduri s-au transformat în terenuri *d e g r a d a t e*. Readucerea lor în circuitul economic presupune credite avantajoase pentru proprietari și asistență tehnică de înalt nivel.

Pentru evaluarea valorică a funcțiilor de protecție și de producție ale pădurilor există metode puse la punct însă *nimeni* nu este dispus încă să plătească funcțiile sociale, ecologice și de pro-

tecție: singura modalitate de recuperare a cheltuielilor necesare pentru crearea, îngrijirea și gospodărirea pădurilor rămâne prețul lemnului și în acesta trebuie incluse și costurile evaluate pentru funcțiile de protecție și mai ales pentru refacerea pădurii în locurile în care ea a dispărut sau s-a

Foto: C. Becheru

degradat.

Lucrarea își propune evidențierea rolului istoric pe care silvicultorii și populațiile locale în frunte cu factorii de decizie îl pot avea pentru salvarea de la degradare a pădurilor prin *gestionarea durabilă* a acestora.

De la început trebuie precizat că dacă prin conceptul de dezvoltare durabilă se urmărește interzicerea tăierilor în pădure sau rămânerea la starea sa actuală el devine inaplicabil, având în vedere presiunea tot mai mare asupra pădurii a unei populații cu creștere exponențială.

Adevăratul concept de *dezvoltare durabilă* nu trebuie să cuprindă interdicții ci metode corecte de gestionare a pădurilor. Aceasta înseamnă că activitatea de exploatare a pădurilor și a produselor pădurii trebuie condusă de o asemenea manieră încât tăierea arborilor să se facă planificat, iar controlul lucrărilor de exploatare să permită formularea măsurilor de refacere a pădurii și a funcțiilor sale.

Gospodărirea durabilă poate fi definită pe baza conceptului de *dezvoltare durabilă* care reprezintă *procesul de transformare* în care *exploatarea resurselor*, dirijarea investițiilor, orientarea tehnicilor și tehnologiilor de lucru se fac în așa fel încât se asigură conservarea și valorificarea continuă a potențialului de producție în viitor, astfel încât generațiile următoare să poată beneficia de servicii similare.

Conceptul de durabilitate, continuitate este profund legat de pădure, iar semnificația sa a evoluat în timp astfel :

- **evul mediu:** protejarea și conservarea suprafețelor de pădure folosite pentru vânătoare (monarhi, nobili etc.);

- **sfârșitul evului mediu - începutul sec. XX:** amenajarea pădurilor apare din necesitatea asigurării continuității producției de lemn utilizat mai ales pentru obținerea mangalului (echilibrul între volumul exploatat și volumul acumulat de arboretele regenerate în urma tăierilor). Comentariu vizând în primul rând producția de lemn – acest mod de organizare a pădurii neglijează aspecte mai generale cum ar fi funcțiile de protecție și sociale ale pădurilor etc.;

- **după al II-lea război mondial (1948 – 1990):** noțiunea de amenajament a evoluat, incluzând și asigurarea continuității funcțiilor de producție și protecție ale pădurii pe I ... VI (VII) decenii;

- **în prezent:** amenajamentul actual este investit

cu valențe multiple, adesea în detrimentul producției de masă lemnoasă: se încearcă, pe baza unei detaliate zonări funcționale a pădurilor, prezervarea unor suprafețe importante (20 – 100%) după caz, de pădure pentru funcții speciale de protecție dar se neglijează programatic asigurarea unui nivel de viață decent populațiilor locale prin stabilirea unor facilități sau a unor finanțări ale bugetelor locale din valorificarea pădurii.

„**Declarația de principii pentru un consens mondial asupra gestionării, conservării și dezvoltării durabile a pădurilor**” de la Rio de Janeiro (1992) solicită *amenajamentului polivalent* al pădurii ca acesta să producă durabil (cu continuitate) nu numai lemn comercial dar să furnizeze, uneori prioritar, populațiilor din zonele împădurite sau limitrofe, lemnul de foc necesar și produsele forestiere accesorii.

Faptul că în ultimii ani (decenii, secole) populațiile locale au fost frustrate sau neglijate de administratorii pădurilor la asigurarea acestui minim este un semnal de alarmă pentru *dezechilibrele sociale, economice și ecologice* ce pot apărea, iar situațiile din Africa ecuatorială, jungla Amazonului sau la noi, în Munții Apuseni, trebuie să dea de gândit factorilor de decizie:

„*Munții noștri aur poartă*

Noi cerșim din poartă-n poartă”

Astfel conceput, amenajamentul forestier durabil ar reprezenta un progres evident în comparație cu cele anterioare în toate zonele împădurite ale lumii și un imbold pentru dezvoltarea pădurilor în zonele cu păduri degradate sau distruse.

Fără îndoială, o asemenea definiție a amenajamentului silvic nu trebuie interpretată ca realizabilă numai acolo unde acest lucru este realizat în prezent ci mai ales în zonele deficitare în păduri, dar care dispun de terenuri susceptibile a fi împădurite și gospodărite ca atare. De asemenea, acest tip de amenajament silvic trebuie să conducă la reducerea supraexploatării pădurilor și degradarea solului sau a mediului în general prin eroziune, aridizarea climatului, scăderea nivelului de trai etc.

Conservarea biodiversității în aceste situații și a structurilor naturale trebuie revăzută și asigurată prin alte mijloace decât cele clasice, bazat pe o protecție absolută sau interdicții care intră în conflict cu interesele economice sociale și ecologice ale zonei.

Presiunea demografică și urgențele economice nu trebuie eludate în planificarea forestieră

deoarece ele conduc inevitabil la amenajamente inoperabile sau la defrișări și degradări masive prin supraexploatarea în delict. Situația pădurilor particulare și chiar de stat, în ultimii 15 ani, este un caz din care factorii de decizie pot învăța.

Sistemele juridice și uneori acte normative lacunare pot încuraja adesea defrișările excesive. La nivelul anului 1996, în țara noastră, se apreciază că circa 10.000 ha din cele 325.000 ha pădure acordate populației în baza Legii 18/1991 a fondului funciar au fost defrișate fără a fi regenerate, adesea schimbându-se folosința terenului (pășuni, construcții etc.) și amplificând potențialul de autodistrugere. Estimativ, pagubele înregistrate de proprietari numai pentru pădurile defrișate se cifrau la circa 70 mld lei la nivelul anului 1996.

Pentru a preîntâmpina extinderea unor asemenea practici, extrem de periculoase, este necesară extinderea termenului de amenajament silvic la toate formele de proprietate a terenurilor acoperite de arbori sau susceptibile a fi transformate în păduri, pentru a asigura dezvoltarea durabilă locală, zonală sau globală.

Pentru aceasta trebuie structurată o abordare globală a problemelor fiecărei zone de la nivel de bazin, U.P., ocol silvic sau chiar unitate administrativă pornind de la utilizarea actuală a terenurilor și planificarea utilizării terenurilor în perspectiva pentru care se preconizează asigurarea durabilității.

Din această perspectivă, *amenajamentul silvic durabil* capătă noi valențe cum ar fi :

- conservarea și dezvoltarea patrimoniului forestier;
- asigurarea unei producții de bunuri și servicii;
- asigurarea și îmbunătățirea echilibrului

ecologic;

- asigurarea necesităților populației locale cu lemn de foc sau pentru alte utilizări casnice și alte produse ale pădurii;

- finanțarea bugetelor locale sau finanțarea din

bugetele locale a unor investiții menite să contribuie la ridicarea standardului de viață sau îmbunătățirea stării mediului înconjurător prin ameliorarea și extinderea fondului forestier.

Ceea ce trebuie subliniat este ambivalența abordării durabile a amenajamentului pornind de la o evaluare corectă și obiectivă a stării pădurilor și a mediului ambiant în raport cu pădurea și cu nivelul social – economic al zonei.

Principial, în zonele cu mare potențial forestier și puțin degradate, fluxul trebuie să fie de la pădure către bugetele locale.

iar în zonele cu păduri puține și puternic degradate, cel puțin într-o primă etapă, silvicultura trebuie susținută prin investiții pe termen lung și în condiții avantajoase, de la bugetele locale sau centrale sau chiar prin programe internaționale, de către comunitatea mondială.

- De la caz la caz, amenajamentul trebuie să pornească de la o analiză detaliată a situațiilor, iar planificarea să se facă diferențiat, urmărindu-se atingerea obiectivelor unei gestionări durabile care să aducă prosperitate generațiilor prezente și viitoare.

Foto: ar.ing. I. Bîns

Dr. ing. Ion BARBU
I.C.A.S. Câmpulung - Moldovenesc
E-mail: cercetare@icassv.ro

Dezvoltarea parteneriatului R. N. P.- Romsilva cu proprietarii de păduri, condiție pentru reîntronarea legii peste întreg domeniul forestier al țării

foto: C. Becheru

Faptul că Regia Națională a Pădurilor – Romsilva a inițiat și organizat o dezbatere având ca temă “Parteneriatul R.N.P.- Romsilva – Proprietari, în procesul de gestionare durabilă a pădurilor private” demonstrează adevărul potrivit căruia acestei prestigioase instituții nu-i este indiferent ce se întâmplă în și cu pădurile private, acestea din urmă fiind o importantă componentă a patrimoniului forestier național.

Accentuăm asupra acestui aspect deoarece, după cum am constatat, există și un alt punct de vedere, diametral opus, aparent corect, conform căruia Regia Națională a Pădurilor – Romsilva ar trebui să se debaraseze de preocupări ce nu privesc pădurile statului și să se concentreze pe problemele gestionării fondului forestier proprietate publică a statului. Noi credem că, în actualele condiții, când structurile silvice ale autorității publice centrale care răspunde de silvicultură sunt anemice, slab funcționale și în permanentă reorganizare, iar multe

păduri private nu sunt administrate și gestionate prin structuri silvice proprii funcționale, implicarea Regiei Naționale a Pădurilor – Romsilva în acest domeniu poate și trebuie să contribuie la *reîntronarea legii peste întreg patrimoniul forestier al țării*.

De altfel, legile și alte acte normative de profil silvic sunt favorabile acestei alternative, oferind posibilitatea unui parteneriat între R.N.P.- Romsilva și proprietarii de păduri private.

Este îmbucurător că R.N.P.- Romsilva administrează deja aproape 700 mii ha de păduri prin contract cu diferiți proprietari. Observăm că majoritatea suprafeței de păduri astfel administrate este cantonată în Transilvania, acolo unde anterior Unirii din anul 1918 și în perioada interbelică, *potrivit legii*, pădurile persoanelor juridice erau administrate prin structuri silvice ale statului, în ministerul de resort din perioada precomunistă funcționând chiar o direcție a pădurilor persoanelor juridice. Într-un fel,

acum și aici, în Transilvania, se continuă. Însă doar parțial, o tradiție benefică, din păcate neluată în considerare în totalitate de legiuitorul postdecembrist. Noi știm cât de rațional au fost gestionate pădurile persoanelor juridice din Transilvania și Bucovina în perioada interbelică și cât de mult au avut de suferit, în aceeași perioadă, pădurile altor persoane juridice din Vechiul Regat.

Pentru soluționarea dificilei probleme a administrării pădurilor private, nu putem să trecem cu vederea peste realitatea înfățișată de distinsul silvicultor Marin Drăcea (1938), potrivit căruia „*În unele împrejurări, oricare ar fi fost proprietarul, dar mai cu seamă proprietatea particulară, moșnenească, în proprietatea comunelor, județelor, bisericilor, exploatarea s-a făcut scoțându-se numai ce este bun în pădure și brutalizându-se regenerarea. Proprietarul sau garantul, numească-se el particular sau prefect sau primar, sau paroh, înțelege să realizeze din pădurea sa maximum de beneficii, scoțând numai ce este bun, preocupându-se foarte puțin de ceea ce rămâne în urmă și de modul cum se regenerează suprafața exploatată. Ar trebui ca acești conducători de bunuri forestiere să fie prea conștienți de permanența familiei lor, de permanența ființei persoanelor morale (juridice) ale căror păduri le gospodăresc, de nevoile lor de viitor, să fie într-un cuvânt prea «silvicultori», pentru ca să procedeze altfel*”. Acum noi suntem pe cale să repetăm această istorie.

De aceea, nădăjduim că într-un viitor nu prea îndepărtat, legiuitorii vor fi constrânși de realități și vor vota o lege potrivit căreia pădurile persoanelor juridice să fie administrate de structuri silvice ale statului, de preferat prin parteneriat cu Regia Națională a Pădurilor – Romsilva, cum se practică în unele țări ale Uniunii Europene (de exemplu în Franța). Această soluție va fi adoptată și de Academia Română careia, recent, prin Legea 396 din 11 octombrie 2004, i s-a retrocedat patrimoniul forestier trecut abuziv în proprietatea statului în anul 1948, respectiv va solicita ca aceste păduri să fie administrate de Regia Națională a Pădurilor – Romsilva.

Suntem însă îngrijorați de starea pădurilor persoanelor fizice, în mare parte scăpate de sub un control riguros. Este foarte mare numărul persoanelor fizice care nu au încheiat contracte de administrare

și de pază a pădurilor cu R.N.P.- Romsilva, nerăspunzând ofertei generoase și avantajoase a acesteia din urmă. Desigur, este practic imposibil și contraproductiv ca R.N.P.- Romsilva să încheie contracte de pază și/sau de administrare cu sute de mii de proprietari. Starea acestor păduri se va agrava și mai mult prin fărâmițarea proprietății prin moșteniri-sucesiuni. De aceea, pulverizarea în continuare a proprietății asupra terenurilor forestiere ale persoanelor fizice trebuie *oprită prin lege*, după exemplul multor țări din Uniunea Europeană, acordând drept de proprietate doar unui singur moștenitor (cu despăgubiri între moștenitori)

Să ne aducem aminte de avertizarea dată de Marin Drăcea potrivit căreia împărțirea pădurii, în mici proprietăți, este moartea ei.

Soluția pentru salvarea acestor păduri este constituirea proprietarilor de păduri în asociații silvice și realizarea de parteneriate cu structuri silvice ale statului. Deocamdată acest proces este lent și anemic, ceea ce se explică prin neîncrederea proprietarilor în „colective”. Pentru impulsivitatea acestuia vor fi necesare facilități consistente stabilite prin noi acte normative, cele actuale dovedindu-se prea puțin eficiente (de exemplu OG 77/2004).

Dar chiar și în cazul fericit al unui parteneriat între R.N.P.- Romsilva și proprietarii privați, acesta nu va oferi toate roadele așteptate, în condițiile în care sistemul românesc al amenajamentului unitar, pe unități de producție, pe bazine, a fost și rămâne *destrămat*, întocmindu-se acum de către sumedeniile de firme private așa-zisele studii sumare* de calitate îndoielnică, unele dubioase, avizate apoi neprofesionist de structuri silvice ale statului de rang inferior, frecvent cu încălcarea principiilor de amenajare a pădurilor și a eticii silvice. Pentru pădurile aceluiași bazin sau unități de producție, se întocmesc, frecvent asemenea studii sumare sau chiar amenajamente cu soluții necorelate între ele. Or, după cum ne-au învățat marii noștri înaintași (Marin Drăcea, Vintilă Stinghe, Ion Popescu-Zeletin ș.a.) amenajamentul trebuie să fie unitar, cu soluții armonizate în cadrul unei unități de producție,

* Însăși denumirea de *studii sumare* îndeamnă la superficialitate. În plus, observăm că aceste studii sumare care, micdecum nu pot fi considerate amenajamente, sunt în afara legii silvice fundamentale deoarece aceasta, Codul silvic din anul 1996, prevede că „Modul de gospodărire a fondului forestier proprietate privată este stabilit prin amenajamente silvice”. Cei care au reușit ca printr-o ordonanță a guvernului să modifice Codul silvic și-au asumat o tristă responsabilitate

indiferent de natura dreptului de proprietate asupra pădurilor. *Practica actuală a studiilor sumare, a acestor surrogate de amenajamente, prin care a fost distrămat un sistem rațional de amenajare a pădurilor, trebuie înlăturată cât mai urgent.* Subliniem adevărul potrivit căruia, în procesul de reconstruire a dreptului de proprietate nu trebuie făcută o „operă” de răsturnare și distrugere, ci o operă de renaștere, consolidare și progres, așezând cu înțelepciune în cumpăna judecării strădania pentru respect față de dreptul omului, pe de o parte, și grija pentru ființa pădurii, pe de altă parte.

Din păcate, în sistemul actual practicat de sumedenia de firme pentru amenajarea pădurilor și în condițiile scăderii calității amenajamentelor elaborate de institutul de profil, posibilitatea se apropie de 20 mil m³. În ritmul din ultimii ani al creșterii posibilității, aceasta tinde să fie înălțată chiar și peste nivelul record, aventurist din cei mai agresivi ani ai perioadei comuniste. *Dacă autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură, împreună cu specialiștii responsabili din acest domeniu, nu va readuce amenajamentul românesc la normalitate, cu toții vom păcătuți grav față de generațiile viitoare, iar parteneriatul pentru care R.N.P.- Romsilva oferă cu generozitate o largă deschidere, deși binevenit, nu va atinge eficiența maximă dorită, fiind nevoită să aplice soluții discordante cu principiul gestionării durabile a pădurilor.*

Mai trebuie avut în vedere faptul că majorarea artificială a posibilității și implicat a volumului recoltelor de lemn, mai ales pentru pădurile private, în condițiile în care economia națională nu este încă

pregătită să pună în valoare întreaga posibilitate majorată, va contribui la exploatarea a ceea ce este valoros și accesibil, acumulându-se pe picior arborete de productivitate și calitate slabă, precum și arborete inaccesibile. Majorarea ofertei de lemn din partea sectorului privat, favorizată de majorarea artificială a posibilității, poate conduce la scăderea prețului la lemnul pe picior, ceea ce, în condițiile actuale, ar afecta starea economică a silviculturii.

Suprasaturarea pieții cu oferte exagerate de lemn, fără acoperire științifică, este nefavorabilă unei gestionări durabile a pădurilor.

Tot în accepțiunea unui parteneriat eficient al R.N.P.- Romsilva cu proprietarii de păduri este necesar un suport informațional exhaustiv și corect, bazat pe un nou inventar al fondului forestier național. Acesta trebuie elaborat într-o concepție unitară, modernă care să se refere la toate formele de proprietate asupra pădurilor, precum și la vegetația lemnoasă din „afara fondului

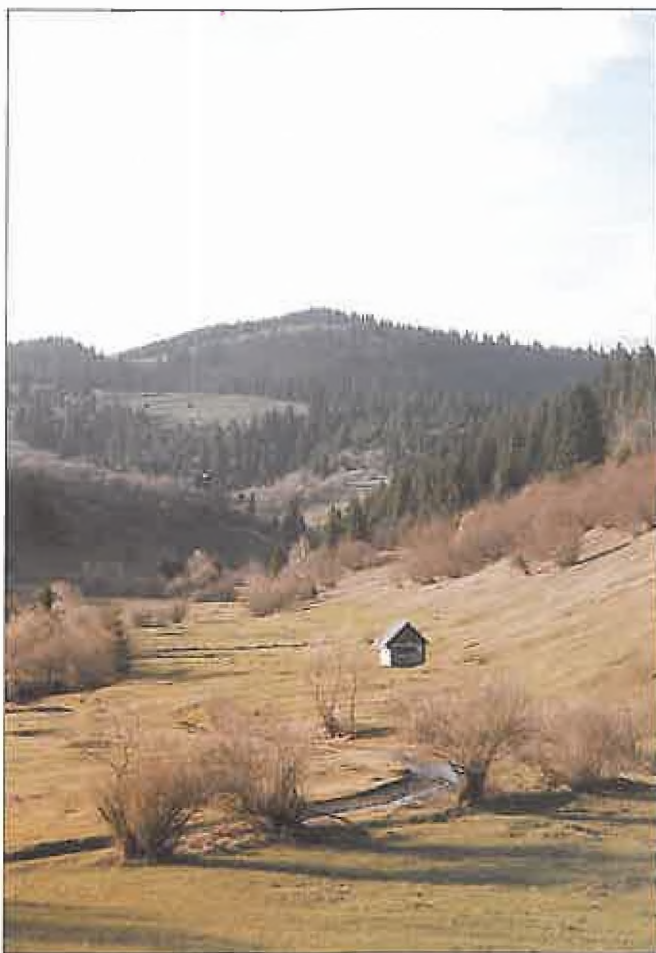

foto: C. Bechieru

forestier”, urmărind alinierea lui la metodologia și standardele de profil ale Uniunii Europene. Din nefericire un inventar al fondului forestier național nu s-a mai elaborat în ultimele două decenii, încălcându-se astfel Codul silvic (atât cel din perioada comunistă, cât și cel din anul 1996). Operând cu informații vechi, neactualizate corect, dezinformăm atât pe plan intern, cât și organisme internaționale. Ne revine obligația profesională să reconstituim statistica fondului forestier la nivelul anului 1990. Problema inventarului fondului forestier național este atât de importantă, complexă și dificilă, încât, pentru soluționarea ei se impune constituirea unei

structuri permanente specializată pentru o asemenea acțiune (după exemplul altor țări). Hotărârea recentă de la Bruxelles, referitoare la posibila integrare a țării noastre în Uniunea Europeană în anul 2007, ne va impulsiona să rezolvăm temeinic (nu superficial) această problemă stânjenitoare pentru noi.

În legătură cu tema acestei dezbateri privind relația dintre R.N.P.- Romsilva și proprietarii privați nu putem omite faptul că o dispoziție a Codului silvic din anul 1996 a rămas neaplicată (sau neaplicabilă). Este vorba despre articolul 67 potrivit căruia, în cazul în care proprietarul după exploatare nu reîmpădurește parchetul în cel mult doi ani „autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură, după somație, va dispune Regiei Naționale a Pădurilor executarea prin ocolul silvic, pe contul proprietarului, a lucrărilor de împădurire și de întreținere până la regenerarea definitivă”. Dacă această formă de „parteneriat” ar fi funcționat potrivit legii, multe terenuri forestiere private despădurite ar fi fost acum păduri tinere. Explicația acestei stări o pot da legiuitorii și specialiștii în legislație, management și poliție forestieră.

Parteneriatul R.N.P.- Romsilva cu proprietarii privați de fond forestier va întâmpina dificultăți, dacă nu va fi pusă în funcțiune dispoziția Codului silvic potrivit căreia aceștia din urmă sunt îndreptățiți să primească compensații reprezentând contravaloarea bunurilor pe care nu le recoltează sau a cheltuielilor suplimentare de gestionare, restricții impuse de regimul silvic (prin amenajamente) pentru pădurile cu funcții speciale de protecție. Menționăm că peste 40% din pădurile proprietate privată sunt încadrate în prima grupă funcțională.

Nu este lipsită de sens nici opinia potrivit căreia terenurile forestiere despădurite și nereîmpădurite de proprietari în termenul legal, ca și pădurile degra-

date de aceștia, să fie trecute prin lege, cu despăgubiri, în proprietatea statului în vederea reabilitării lor (V. Giurgiu, 2003; I. Iliescu, 2004).

Pentru realizarea de parteneriate eficiente și durabile între Regia Națională a Pădurilor – Romsilva și proprietari de păduri privați, ne permitem să formulăm încă două propuneri:

- studierea atentă a experienței românești din perioada interbelică, atunci când existau parteneriate (dar și competiții) între Casa Autonomă a Pădurilor Statului (C.A.P.S.) și alți proprietari sau administratori de păduri. Trebuie avut, însă, în vedere că atunci C.A.P.S. se afla în competiție, uneori acerbă, cu alte administrații silvice puternice (Fondul Bisericesc Ortodox Român din Bucovina, Societatea Uzinelor Domeniilor din Reșița, Comunitatea de Avere a Fondului Grăniceresc din Caransebeș ș.a.). În condițiile economiei de piață, este posibil ca, în viitor, pe lângă R.N.P.- Romsilva, să se constituie și alți agenți economici puternici în domeniul silviculturii, cum este cazul Fondului Bisericesc Ortodox Român din Bucovina;

- cercetarea multiplelor forme de parteneriate care funcționează în diferite țări ale Uniunii Europene în domeniul silviculturii, cu speranța că vom putea prelua învățăminte din experiența acestor țări, manifestând însă toată prudența necesară.

În final ne exprimăm deplina convingere că *dezvoltarea parteneriatelor Regiei Naționale a Pădurilor – Romsilva cu proprietarii de păduri private, în actualele condiții, reprezintă un mijloc indispensabil pentru depășirea unor deficiențe ale legislației forestiere în vigoare, respectiv o alternativă pentru reîntronarea legii peste întreg patrimoniul forestier al țării, ceea ce nu exclude îmbunătățirea actualelor legi silvice, în primul rând a Codului silvic.*

Prof. dr. doc. Victor GIURGIU
membru corespondent al Academiei Române
București, Calea Victoriei 125
E-mail: asasmeca@mc.ro

Cum apreciază un primar parteneriatul R.N.P.- Romsilva - Proprietari în procesul gestionării durabile a pădurilor ?

Comuna Rușii - Munți din județul Mureș face parte din cele 44 de comune grănicerești din Ținutul Năsăudului.

În această fostă calitate, a moștenit 2254 ha de pădure, situate acum pe teritoriul județului Harghita, la care se mai adaugă 1776 ha de pădure comună, situată în raza comunei. În total, comuna are în prezent 4030 ha de pădure. Întreaga suprafață a fost naționalizată în 1977.

Retrocedarea către comună s-a făcut în anul 2001 și a fost condiționată potrivit legii, ca gestionarea să se facă în regim silvic, fie direct de către comună, fie prin structuri silvice private sau de stat.

La început, în calitate de proprietar am fost tentat, susținut și de către consilieri să organizăm administrarea prin structuri silvice private, considerând că această formă ne va permite să ne implicăm mai mult în administrarea pădurii în sensul de a obține foloase mai mari de care comuna are mare nevoie și, de ce să nu recunosc, eludând în parte restricțiile impuse de regimul silvic.

Bine sfătuiți, de către silvicultori, privind avantajele gestionării pădurii prin structuri silvice de stat rezultate din: existența unei administrații care dispune de o tradiție în gestionarea pădurii și de mijloace materiale, financiare și profesionale superioare celor care ar putea fi realizate în structuri silvice private și în consecință și o administrare cu costuri mai mici, am hotărât să gestionăm cu Direcția Silvică Suceava fosta pădure grănicerească și cu Direcția Silvică Mureș cea din raza administrativă a comunei prin ocoalele silvice Broșteni și Răstolița.

La adoptarea acestei decizii a contribuit și aprecierea privind avantajul pe care l-am obținut printr-o moștenire atât de importantă și de utilă, într-un moment dificil, pentru comună. Pentru acest „favor” păstrăm recunoștință înaintașilor noștri.

Primul pas pe care l-am făcut a fost îndreptat spre elaborarea unui nou amenajament silvic pe proprietate, în anul 2002. Prin acesta, s-au stabilit o posibilitate de produse principale de 13750 mc/an și de produse secundare de 2800 mc/an în total 16550 mc/an cât și măsurile necesare pentru gospodărirea pădurilor în regim silvic în următorii 10 ani.

Pentru o cât mai eficientă folosire a masei lemnoase, lemnul rezultat din produsele principale l-am valorificat, pe bază de licitație organizată de ocoalele silvice, cel din produse secundare acoperind nevoile de lemn pentru foc a

populației celor 3 localități care alcătuiesc comuna.

În cei 4 ani de la retrocedarea pădurilor am obținut veniturile prezentate în tabelul următor:

Anul	Venitul total (mii lei)	Cheltuieli de administrare (mii lei)	Profit (mii lei)
2001	4013340	1344168	2666492
2002	12234021	3047918	9186104
2003	10914213	2838851	8065367
2004	9204165	2400000	6804165
Total mii lei	36365739	9630937	26724802
Procente	100	26.50	73.5

Sumele obținute din profit au fost folosite cu următoarele destinații: pentru modernizarea și dezvoltarea unei grădinițe de copii și a căminului cultural, amenajarea unui teren de sport, susținerea acțiunii de introducere a apei potabile etc.

Nr. crt.	Destinația cheltuielii	Suma (mii lei)	Procente
1	Învățământ	10000000	37%
2	Cultură, sport	7000000	26%
3	Culte	1500000	6%
4	Dezvoltare (ad. apa)	3000000	11%
5	Administrație	2000000	7%
6	Asistență socială	3500000	13%
	Total	27000000	100%

Relațiile cu direcțiile și ocoalele silvice s-au desfășurat în bune condițiuni. La început, în primul an, mai greoi, mai ales în ce privește stabilirea tarifelor de administrare propuse de către ocoale. Pe parcurs, după ce s-au analizat și s-au fundamentat corect componentele devizelor, relațiile s-au axat pe încredere și colaborare constructivă.

După aproape patru ani, se pot reține următoarele concluzii:

- am beneficiat din primul an după retrocedarea pădurilor de venituri comparativ cu comunele vecine care au așteptat 2 – 3 ani până ce s-au înființat ocoalele private;

- administrarea și gestionarea pădurilor s-au executat printr-o organizare tradițională cu personal foarte bine pregătit profesional și disciplinat;

- datorită profesionalismului lor am fost avantajați nu numai în ce privește atenția cu care au administrat, dar au câștigat încrederea noastră în seriozitatea lor.

Sigur că la stabilirea bugetelor de venituri și cheltuieli care se elaborează în fiecare an, în luna ianuarie, pentru

anul în curs, se ține cont de toate elementele de cheltuieli pe care le execută ocoalele silvice aferente administrării pădurilor din contractul de administrare, în regim silvic și care cuprind, de la cheltuielile de personal la cheltuieli cu regenerarea, întreținerea, unde o pondere mare din cheltuieli de administrare sunt alocate împăduririlor conform amenajamentului silvic în vigoare.

Numai pentru anul 2004, 528.000.000 lei, au fost alocate pentru împăduriri la O. S. Broșteni.

În folosirea drepturilor ce ne revin am întâmpinat și unele greutăți pe care aș vrea să le ridic profitând de prezența domnului secretar de stat Adam Crăciunescu.

Am aflat de la silvicultori, că dacă din pădure se recoltează posibilitatea stabilită prin amenajamentele silvice, pădurea se gestionează rațional și asigură producție continuă de lemn pe perioade foarte lungi de timp. Dacă este așa, nu înțeleg de ce ITRSC Miercurea Ciuc, pentru Ocolul silvic Broșteni, mi-a repartizat numai 75% din această posibilitate.

Procedând astfel, numai pentru anul 2004, nu am putut beneficia de 2,5 miliarde lei fapt ce ne-a creat importante greutăți în derularea acțiunilor începute încă din anul anterior.

Rog să binevoiți a dispune să se reglementeze această situație.

În final, aș dori să subliniez încă o dată buna colaborare cu ocoalele silvice, în cadrul căreia, datorită preocupărilor șefilor de ocoale ing. Felician Cotizo Straut, șeful ocolului Răstolița și ing. Petre Palade, șeful Ocolului silvic Broșteni, au avut o contribuție importantă.

Aprecieri deosebite am pentru personalul ocolului silvic Broșteni, care prin eforturile depuse au evaluat la timp lemnul produs de doborâturile de vânt, a organizat în condiții foarte bune licitația masei lemnoase și a luat măsurile necesare pentru prevenirea atacurilor de dăunători.

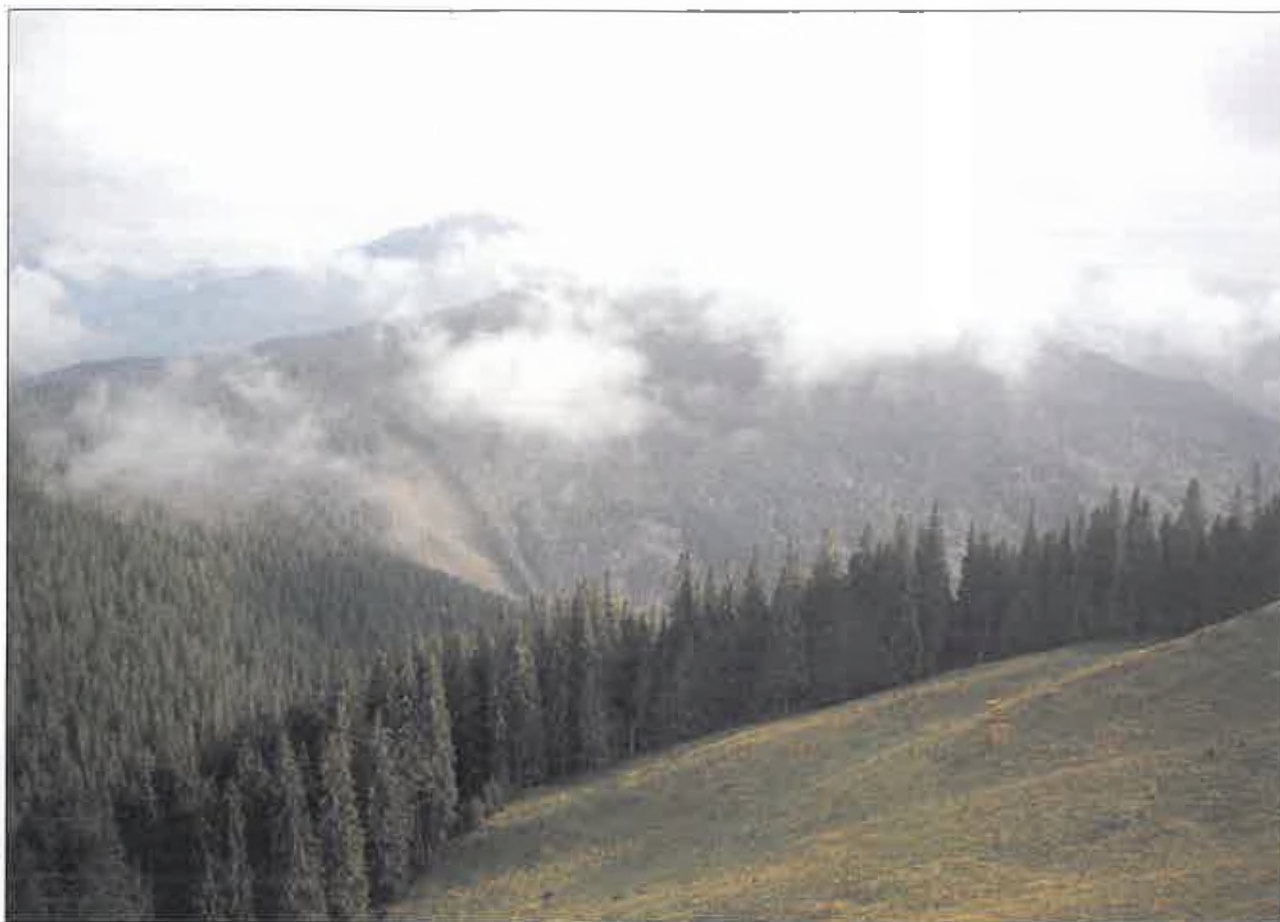
Aceleași bune aprecieri, în privința organizării licitațiilor și profesionalismului desfășurat, le am și pentru personalul Ocolului silvic Răstolița.

În condițiile în care decurge administrarea pădurilor în regim silvic cu respectarea tuturor măsurilor, comuna Rușii-Munți va derula contractele de administrare cu R.N.P.- Romsilva prin ocoalele silvice de stat Răstolița și Broșteni cel puțin până la expirarea amenajamentului, adică până în anul 2013.

Ing. Ilie CHIȘ BĂLAN
Primar comuna Rușii - Munți
Jud. Mureș

Parteneriatul R.N.P.- Romsilva - Proprietari, în procesul de gestionare durabilă a pădurilor private. Prezent și perspective.

foto: C. Becheru

Diversificarea formelor de proprietate asupra pădurilor, ca urmare a restituirii către foștii proprietari a pădurilor deținute de aceștia înainte de naționalizarea din anul 1948, ridică o serie de probleme legate de administrarea lor.

Cred că, în prezent, toată lumea este de acord cu acest act de reparație morală absolut necesar pentru democratizarea societății românești.

Faptul că, după retrocedările efectuate conform legilor 18/1991 și 1/2000, au apărut o serie de abuzuri și nereguli în administrarea acestor păduri, nu forma de proprietate este de vină, ci lipsa de fermitate a organelor abilitate ale statului român în aplicarea legislației silvice și în special, a respectării regimului silvic. Este o mare greșeală și o obtuzitate politică să afirmi că proasta administrare a pădurilor retrocedate se datorește formei de proprietate. În acest sens, dovadă stă faptul că înainte de naționalizare pădurile proprietate privată ale persoanelor fizice sau juridice au fost bine gospodărite așa cum s-a întâmplat cu

pădurile fondului bisericesc din Bucovina, cu cele ale U.D.R.-ului sau cu cele ale domeniului coroanei regale.

Este adevărat că starea de sărăcie a populației României, după 50 de ani de utopie comunistă, nu a fost și nu este de natură să garanteze corecta administrare a pădurilor private, mai ales ale persoanelor fizice sau ale obștilor sau posesorilor.

De aceea, în contextul socio-economic și politic actual, când proprietarii de păduri persoane fizice sau juridice nu-și pot asigura, în special, paza pădurilor, dar chiar și gospodărirea lor rațională și deci durabilă, se impune găsirea unor mijloace care să garanteze și să poată asigura o bună pază și administrare a pădurilor.

Având în vedere faptul că Regia Națională a Pădurilor – Romsilva, cea care asigură administrarea pădurilor proprietate publică de stat, este singura care dispune de structura organizatorică și capacitatea tehnică de gospodărire durabilă a pădurilor, se

impune ca pe baza unui parteneriat cu actualii deținători de suprafețe de pădure să asigure și administrarea pădurilor proprietate privată ale persoanelor fizice sau juridice.

Regia Națională a Pădurilor - Romsilva, prin structura sa organizatorică din teritoriu, cu direcțiile silvice județene și cu ocoalele silvice încadrate cu personal calificat cu pregătire superioară și medie are deci capacitatea organizatorică și tehnică de a asigura pe bază de parteneriat și o bună pază și gospodărire a pădurilor private.

Inginerii și tehnicienii silvici din structura Regiei Naționale a Pădurilor ca specialiști pot să asigure o bună administrare a pădurilor țării, indiferent de forma lor de proprietate.

Inginerul și tehnicianul silvic au obligația profesională și morală de a-și pune întreaga capacitate tehnică pentru buna administrare a fondului funciar forestier al țării, indiferent care este deținătorul și beneficiarul proprietății asupra pădurilor.

Pe mine, ca specialist în acest domeniu, nu mă interesează sau mi-e indiferent cine deține proprietatea asupra pădurii și cine beneficiază de produsele și influențele lor. Eu am datoria, ca indiferent de forma de proprietate, să asigur o gospodărire durabilă a acestor păduri în așa fel încât ele să-și poată exercita cu maximă eficiență capacitățile lor productive și protectoare.

Pădurile durabil administrate își pot îndeplini funcțiile lor de producție și protecție, indiferent că ele aparțin unor persoane fizice sau juridice.

În prezent, în calea unui parteneriat rezonabil și corect între Regia Națională a Pădurilor - Romsilva și proprietarii privați stă încă neîncrederea acestora din

urmă asupra corectitudinii și onestității unora dintre salariații regiei privind determinarea lor în administrarea pădurilor private.

De aceea, Regia Națională a Pădurilor trebuie să câștige încrederea proprietarilor prin exemplele pe care le poate oferi privind respectarea contractelor de administrare întocmite până în prezent.

Cum vedem noi acest parteneriat? El trebuie să se desfășoare pe baza unui contract în care să se stipuleze cu claritate obligațiile și răspunderile ambelor părți, precum și cadrul legal de desfășurare.

O primă soluție, după părerea noastră și cea mai favorabilă ambelor părți ar fi aceea ca actualele suprafețe de păduri proprietate ale persoanelor fizice sau juridice în funcție de mărimea lor să constituie fie ocoale silvice separate, fie ocoale silvice mixte, ambele subordonate sub raport tehnic și administrativ R.N.P.- Romsilva.

Regia Națională a Pădurilor - Romsilva, prin personalul său tehnic, reprezintă structura care răspunde de întregul proces de gospodărire durabilă a pădurilor, începând de la întocmirea amenajamentelor și până la punerea în valoare a masei lemnoase.

Ea va răspunde de întregul proces de gospodărire și pază al pădurilor. Toate lucrările efectuate în acest proces vor fi finanțate ca și în cazul pădurilor proprietate publică de stat din veniturile realizate sau din investiții.

Proprietarul suprafețelor de pădure va beneficia în funcție de suprafața deținută de cota parte din veniturile realizate prin valorificarea masei lemnoase și a altor produse ale pădurilor.

A doua soluție ar consta în aceea ca, deținătorii de pădure persoane fizice sau juridice să încredințeze pe bază de contract întreaga suprafață de pădure pentru administrare Regiei Naționale a Pădurilor care, în raport cu suprafața de pădure va percepe din veniturile realizate cheltuielile aferente pazei și gospodăririi pădurilor.

Sub raportul organizării teritoriale amenajistice, pădurile particulare pot constitui subparcele sau parcele sau chiar subunități sau unități de producție și protecție separate.

În acest caz veniturile realizate din valorificarea masei lemnoase se vor evidenția separat, din care se vor reține cheltuielile ocazionate de întregul proces de gospodărire în funcție de suprafața deținută.

foto: C. Becheru

Prof. dr. ing. Dumitru Romulus TÂRZIU
Universitatea „Transilvania” Brașov
Șirul Beethoven nr. 1
E-mail: tarziu.d@unitbv.ro

Parteneriatul Direcției Silvice Focșani - proprietari, în procesul de gestionare durabilă a pădurilor private: prezent și perspective

foto: C. Becheru

Fondul forestier al județului Vrancea însumează 188,0 mii ha, reprezentând 39% din suprafața județului.

Din punct de vedere forestier, județul Vrancea ocupă locul 12 pe țară, revenind 0,51 ha pe cap de locuitor.

Sub aspectul reprezentării fondului forestier pe forme de relief, 6% din suprafață este situată în zona de câmpie, 54% în zona de deal și 40% în zona de munte.

Dacă la începutul anului 2001 acțiunea de retrocedare a suprafețelor fondului forestier către foștii proprietari, conform prevederilor legilor fondului funciar, era nesemnificativă, la data actuală aceasta este finalizată în procent de 98,5%. Acest lucru nu ar fi fost posibil fără implicarea Direcției Silvice Focșani în acțiunile de stabilire a dreptului de proprietate, punerea la dispoziție a suprafețelor validate și punerea efectivă în posesie a proprietarilor de drept. Încă de la început s-a stabilit un parteneriat

concret și eficient cu proprietarii de păduri, astfel încât acțiunea de retrocedare a terenurilor forestiere să se desfășoare în condiții legale și în ritmul stabilit de Regia Națională a Pădurilor - Romsilva, potrivit „Programului de guvernare pentru perioada 2001-2004”.

În județul Vrancea a fost retrocedată o suprafață totală de 92.279 ha terenuri forestiere din care la persoane fizice 27.909 ha (30,2%), la cele 33 obști de răzeși indivizibile 61.969 ha (67,2%), la unitățile de cult și învățământ 1.042 ha (1,1%) și la comune, orașe 1.359 ha (1,5%).

Direcția Silvică Focșani mai are în administrare 91.976 ha terenuri forestiere, proprietate publică a statului.

După aplicarea legilor fondului funciar, 49 % din suprafața fondului forestier național rămâne în proprietatea publică a statului, iar 51 % din fondul forestier național trece în proprietate privată.

Pentru asigurarea cadrului legal în retrocedarea

terenurilor forestiere aparținând persoanelor juridice și având în vedere că acestea nu aveau structuri silvice proprii. Direcția Silvică Focșani a încheiat contracte de administrare cu fiecare din aceștia, făcând posibil astfel transferul de proprietate din proprietatea publică în proprietate privată și eliberarea titlurilor de proprietate.

În cadrul aceluiași parteneriat, Direcția Silvică Focșani a stimulat și sprijinit constituirea asociațiilor obștilor Vrâncene, cu structuri silvice proprii, făcând posibilă astfel constituirea a trei ocoale silvice private cu o suprafață de 50.419 ha.

În prezent în administrarea Direcției Silvice Focșani – Ocolul Silvic Nereju, se mai găsește suprafața de 13.758 ha, aparținând unui număr de 9 obști care nu și-au realizat structuri silvice proprii și care au optat să rămână în administrarea actualelor structuri silvice de stat.

Pentru derularea corespunzătoare a activității ocoalelor silvice private s-a asigurat acestora personalul silvic necesar, sedii de ocoale, sedii de districte și cantoane, mașini de teren, alte mijloace fixe, pe baza de contract de închiriere precum și documentele cu regim special necesare valorificării legale a masei lemnoase. În limita fondurilor constituite am asigurat siguranța circulației și întreținerea mijloacelor de transport în raza fondului forestier retrocedat.

Un parteneriat mai greu se derulează între Direcția Silvică Focșani și cei 13.429 proprietari persoane fizice, care nu s-au constituit în asociații, iar până la apariția O.U.G. 98/14.10.2003, nu și-au asigurat paza pădurilor primite, sau paza a fost efectuată cu personal necalificat, unii dintre aceștia fiind implicați direct în tăierea și sustragerea ilegală a

materialului lemnos din suprafețele pe care trebuiau să le păzească.

O dată cu intrarea în vigoare a O.U.G. 98 / 14.10.2003, Direcția Silvică Focșani, prin ocoalele silvice, a încheiat un număr de 37 contracte pe o suprafață de 8.600 ha, în care paza se asigură gratuit cu personal silvic calificat, iar sustragerile ilegale de material lemnos s-au diminuat considerabil.

Data fiind solicitarea mare din partea proprietarilor de păduri, persoane fizice, de a vinde suprafețele retrocedate R.N.P.- Romsilva am intervenit la toate comisiile locale în sensul punerii în posesie a acestora în suprafețe limitrofe fondului forestier proprietate publică a statului, îndeplinind astfel condițiile de cumpărare prevăzute în normativile în vigoare.

Pentru continuarea parteneriatului cu proprietarii privați persoane fizice, cu respectarea regimului silvic în aceste păduri, considerăm că este necesară analizarea posibilităților de cumpărare a suprafețelor defrișate în totalitate sau brăcuite de la aceștia la prețuri cel puțin la nivelul celor rezultate din metodologia aprobată prin H.G. 1543 / 2004, publicată în Monitorul Oficial nr. 899 / 14.10.2004 pentru terenurile agricole sau sponsorizarea acestora cu puieți forestieri realizați în cantoanele silvice constituite conform O.U.G. 98 / 2003.

Dr. ing. Gică DUȚĂ
Direcția Silvică Focșani
Str. Aurora nr. 5, Focșani, jud. Vrancea
Tel.: 0237 222391; fax.: 0237 227215

Asociația Proprietarilor de Păduri, un necesar multiparteneriat

foto: C. Băchetu

O dată cu reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor forestiere se nasc structuri silvice specifice capitalismului, fie preluând forme structurale din perioada precomunistă, fie inventând altele mai mult sau mai puțin reușite. Cercetarea trecutului nu este lipsită de interes, chiar dacă experiența de atunci nu poate fi preluată aidoma.

După cum se știe, în trecut, înainte de naționalizarea terenurilor forestiere, structura pe proprietăți a acestora era mult mai complexă și diversificată, predominând structuri silvice private, unele aflate într-o puternică competiție.

Pentru adoptarea unor politici și strategii comune, de-a lungul timpurilor, s-a încercat constituirea unor organisme de coordonare a acestor eforturi, distincte de cele ale statului, chiar cu intenția de a organiza anumite *parteneriate*. De-abia în anul 1942, în timpul celui de al II-lea război mondial,

s-a reușit constituirea *Asociației Proprietarilor de Păduri*, un fel de patronat.*

Potrivit statutului, în acest *multiparteneriat* au intrat: în primul rând, statul prin Casa Autonomă a Pădurilor Statului, apoi Domeniile Coroanei, Fondul Bisericesc Ortodox Român din Bucovina, Comunitatea de Avere Caransebeș, Eforia Spitalelor Civile din București, Mitropolia Greco - Catolică din Blaj, Primăria Municipiului Brașov, Composesoratul Comunei Pui, Obștea Dragoslavele, Societatea Anonimă Broșteni, Societatea Reșița și alți mari proprietari, respectiv reprezentanți ai 2/3 din suprafața pădurilor țării. Ulterior, asociația s-a lărgit.

Scopul, adoptat prin statutul votat în anul 1942 a fost*:

- să reprezinte interesele proprietarilor forestieri.

* A se vedea „Revista pădurilor”, nr. 5 / 6/1942, pp. 233/235

să colaboreze cu statul la propășirea avuției silvice naționale, primind de la acesta îndrumările necesare gospodăririi raționale a pădurilor, dar asigurându-și, în același timp, o mai largă libertate de acțiune pentru ocrotirea, administrarea și valorificarea pădurilor:

- să stabilească un echilibru între toți factorii economiei forestiere, astfel încât rentabilitatea culturii pădurii să fie asigurată, iar prețul lemnului să se fixeze în raport cu evoluția generală a economiei naționale;

- să raționalizeze și să adapteze taxele, impozitele și tarifele care grevează exploatarea pădurilor, la cote proporționale cu produsele celorlalte avuții ale țării;

- să fixeze normele de administrare a pădurilor, cu minime cheltuieli pentru proprietarii respectivi.

Mijloacele de acțiune au fost:

- întocmirea de memorii, proiecte și susținerea lor la autoritățile în drept;

- înființarea de birouri de asistență tehnică, de studii și informații, privitoare la executarea de amenajamente, estimări, măsurători, instalații de transport, expertize;

- înființarea unui oficiu informativ de vânzare și cumpărare de păduri și produse lemnoase, pentru membrii asociați și în contul lor;

- înființarea de birouri informative economico-financiare, pentru organizarea și îndrumarea de exploatare de păduri, de industrializări și comerț cu lemn, întreprinse fie individual, fie prin cooperative sau participațiuni;

- îndrumarea valorificării produselor accesorii ale pădurilor;

- participarea la înființarea unui Credit Forestier și folosirea lui de către membrii asociației;

- reprezentarea în: Consiliul de Administrație al

C.A.P.S., în Consiliul Superior al Agriculturii, Consiliul Superior al Transporturilor, în Bursele de Mărfuri, Consiliul Căilor Ferate, Comisiile Ministerului Economiei Naționale privitoare la aprovizionarea, controlul prețurilor, export etc., precum și în orice consilii și comisii care se ocupă de problemele în legătură cu pădurile, pășunile împădurite, golurile de munte și terenurile degradate.

Observăm că din asociație au făcut parte persoane fizice, cetățeni români și persoane juridice, având singure sau în indiviziune o proprietate forestieră, pășune împădurită, goluri de munte, terenuri degradate, cu suprafața de cel puțin 50 ha. Important de semnalat este faptul că proprietarii cu suprafețe de pădure mai mici de 50 ha puteau deveni membri ai asociației numai după ce aceștia ei înșiși se constituiau, în prealabil, într-o asociație pe comune, plăși sau județe, cu condiția ca împreună să poseze minimum 500 ha. Iată

un mijloc prin care și în trecut era stimulată constituirea de asociații ale proprietarilor de păduri. Această interesantă și originală asociație n-a avut o viață lungă, activitatea ei fiind întreruptă de actul naționalizării tuturor pădurilor, înfăptuit de regimul comunist la începutul anului 1948. Cercetarea modului de funcționare și eficiența ei se poate dovedi utilă acum, când se constată necesitatea constituirii de parteneriate, în condițiile lărgirii și diversificării formelor de proprietate asupra pădurilor.

un mijloc prin care și în trecut era stimulată constituirea de asociații ale proprietarilor de păduri.

Această interesantă și originală asociație n-a avut o viață lungă, activitatea ei fiind întreruptă de actul naționalizării tuturor pădurilor, înfăptuit de regimul comunist la începutul anului 1948. Cercetarea modului de funcționare și eficiența ei se poate dovedi utilă acum, când se constată necesitatea constituirii de parteneriate, în condițiile lărgirii și diversificării formelor de proprietate asupra pădurilor.

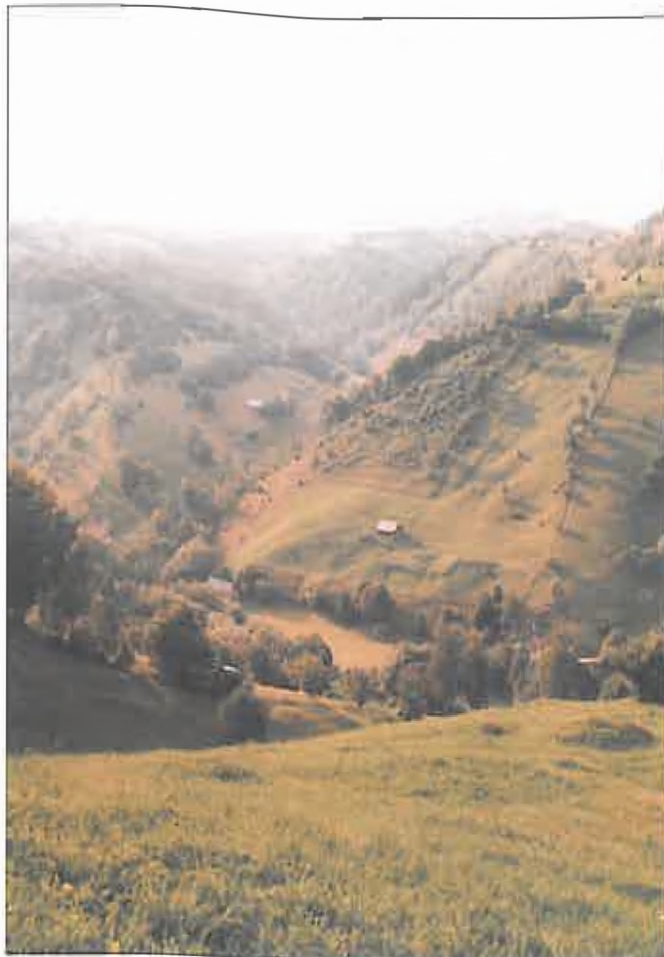

Foto: C. Bechiaru

Prof. dr. doc. Victor GIURGIU
membru corespondent al Academiei Române
București, Calea Victoriei 125
E-mail: asasmeca@mc.ro

Parteneriatul între R.N.P.- Romsilva și proprietarii de păduri de la deziderat la realitate

foto: C. Becheru

Gestionarea durabilă a pădurilor proprietate privată constituie pentru Asociația Proprietarilor de Păduri din România un obiectiv fundamental la realizarea căruia sunt antrenate atât structurile silvice pentru gospodărirea pădurilor proprietate privată și a celor proprietate publică aparținând comunelor, orașelor și municipiilor constituite și autorizate potrivit prevederilor ordinului ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor nr. 116 / 13 martie 2002, cu modificările ulterioare, cât și proprietarii de păduri persoane fizice.

În paralel cu intensificarea acțiunii de retrocedare a pădurilor către foștii proprietari, a fost îmbunătățit și cadrul legislativ pentru întărirea pazei

pădurilor aflate în proprietatea persoanelor fizice care nu sunt administrate prin structuri silvice autorizate. Astfel, prin OUG, nr. 98 / 2003, privind unele măsuri de întărirea pazei pădurilor proprietate a persoanelor fizice, devenită Legea nr. 33 / 2004, s-a stabilit ca paza pădurilor să fie asigurată de unitățile din structura R.N.P.- Romsilva, la cererea proprietarilor, cu suportarea cheltuielilor aferente din resursele regiei.

Având suportul legal necesar, conducerea A.P.P.R. a recomandat membrilor săi să analizeze oportunitățile oferite de legislația în vigoare și să încheie contracte de pază și de administrare a pădurilor proprietate privată cu direcțiile silvice din

subordinea R.N.P.- Romsilva.

Din situațiile noastre operative rezultă că, până în luna septembrie a.c. au încheiat contracte de asigurare a pazei pădurilor cca. 19.500 proprietari de păduri persoane fizice pentru o suprafață totală de aproximativ 55.000 ha. Acțiunea se desfășoară într-un ritm lent, nemulțumitor, factorii subiectivi (suspiciunea, lipsa de încredere în partener etc.) constituind o piedică reală în dezvoltarea unui parteneriat durabil.

Remarcăm, totuși, faptul că sunt mai bine agreate contractele de administrare a pădurilor private încheiate de către deținătorii de păduri cu direcțiile silvice din structura R.N.P.- Romsilva. Suprafața aflată în administrare este de 677.600 ha, din care 440.000 ha aparțin unităților administrativ-teritoriale, iar 186.000 ha unor diverse forme asociative.

Avantajele reale ale acestei forme de administrare sunt neînțelese de proprietarii de păduri - persoane fizice care au încheiat contracte de administrare pentru aproximativ 14.000 ha.

Cu toate deficiențele existente în prezent, PARTENERIATUL ÎNTRE PROPRIETARII DE PĂDURI ȘI R.N.P.- ROMSILVA trebuie consolidat, continuat și diversificat. Atât Asociația Proprietarilor de Păduri din România cât și R.N.P.-ROMSILVA au obligația morală, pe lângă cea legală, să acționeze continuu pentru a informa proprietarii de păduri despre avantajele oferite lor prin actele normative existente, respectiv OUG. 98 / 2003, devenită Legea 33/2004, cât și despre oferta R.N.P.- Romsilva în acțiunile de pază sau administrare a pădurilor particulare.

Printr-un dialog permanent putem să eliminăm elementele care au indus starea de neîncredere între parteneri, să dezvoltăm și să consolidăm ceea ce ne unește: gestionarea durabilă a pădurilor, indiferent de forma de proprietate.

Pentru viitorul apropiat, propunem ca parteneriatul între A.P.P.R. și R.N.P.- Romsilva să se extindă cu următoarele acțiuni:

- desfășurarea unor proiecte comune privind silvoturismul, combinate cu filmarea documentară a peisajului natural și a vânatului din fondul forestier;

- realizarea unor obiective economice de interes comun, prin utilizarea de fonduri nerambursabile - SAPARD, pentru înființarea de pepiniere silvice, construirea de drumuri forestiere etc. sau a utilizării fondurilor proprii, în vederea realizării unor baze cinegetice de creștere intensivă a vânatului;

- certificarea pădurilor și certificarea managementului forestier și în pădurile private, ca măsură de asigurare a cumpărătorilor de material lemnos că produsul livrat este realizat în păduri gospodărite durabil, cu etichetă de identificare;

- reconstrucția ecologică a arboretelor distruse antropic;

- împădurirea terenurilor agricole degradate prin utilizarea fondurilor de ameliorare pentru sectorul silvic;

- corelarea lucrărilor de amenajare complexă a bazinelor hidrografice torrențiale din fondul forestier și din pășunile montane, indiferent de proprietar;

- înființarea perdelelor forestiere de protecție în zonele aride sau cu început de deșertificare, inclusiv refacerea perdelelor de protecție desființate prin tăieri ilegale;

- acceptarea proprietarilor de păduri și a personalului tehnic de specialitate angajat în structurile silvice autorizate, la programele de documentare și de perfecționare profesională organizate de R.N.P.-Romsilva.

Suntem convinși că există dorința și înțelegerea necesară pentru un parteneriat durabil, eficient și benefic ambilor parteneri, care să ducă la realizarea obiectivului comun.

Dr. ing. Grigore CALOIAN
Vicepreședinte A.P.P.R.

În legătură cu parteneriatul Regia Națională a Pădurilor - Romsilva - proprietari

Organizarea unei dezbateri cu tema „Parteneriatul Regia Națională a Pădurilor - proprietari în procesul de gestionare durabilă a pădurilor” prezintă o importanță deosebită pentru viitorul pădurilor noastre. Noi păstrăm încă în memorie, situația grea moștenită la naționalizarea pădurilor în 1948, concretizată prin circa 800 mii hectare clasă de regenerare și un milion hectare păduri degradate, în mare majoritate la pădurile private. De aceea Asociația pensionarilor din silvicultură, apreciază ca o măsură preventivă importantă inițiativa și eforturile care se fac de către Regia Națională a Pădurilor – Romsilva pentru realizarea unei gestionări durabile a pădurilor private.

La baza parteneriatului stau prevederile Codului silvic potrivit căruia Regia Națională a Pădurilor – Romsilva prestează, la cerere, contra cost, servicii de specialitate în pădurile proprietate privată (art. 15) și a Ordonanței Guvernului nr. 96/1998 care prevede că proprietarii pădurilor private, individuale sau constituite în asociații pot solicita unităților teritoriale ale R.N.P. să administreze pădurile ce le dețin pe baza de contracte (art. 16).

Gestionarea durabilă a pădurilor, presupune stabilirea de obiective și țeluri multiple, realizate într-un proces de mare complexitate biologică și tehnică, prin care să se asigure producții sporite de lemn fără să afecteze negativ protejarea mediului natural. Obiectivele depășesc interesele înguste și de scurtă durată axate pe o rentabilitate imediată.

Mijloacele de realizare sunt două: amenajamentul pentru organizarea pădurii și regimul silvic pentru aplicarea corectă a acestei organizări.

1. Importanța amenajamentului pentru gestionarea durabilă a pădurii este bine subliniată de un mare silvicultor francez (L. Bourgenot) care precizează că „nici o întreprindere nu poate funcționa normal fără un program de acțiune pe termen mediu și lung și acesta este amenajamentul care conține obiectivele urmărite (protecție, recreere, vânătoare, producție) și măsurile prescrise pentru a le atinge (tăieri, lucrări, reglementări)”.

Silvicultura noastră dispune, pentru majoritatea

pădurilor, de amenajamente axate pe gospodărirea lor multifuncțională fundamentate ecologic, tehnic și economic. Acestea se încheie cu un bilanț economic-financiar în care se contabilizează veniturile și cheltuielile anuale. În țările din Europa de vest, bilanțul respectiv este completat cu o estimare a veniturilor obținute și a costurilor necesare pentru aplicarea prevederilor amenajamentului care se referă la lucrările de regenerare, de protecție, îngrijire și conducere a arboretelor, de administrare și dotare a pădurii. Acest bilanț servește proprietarului să-și evalueze efortul financiar necesar pentru aplicarea amenajamentului respectiv și a regimului silvic, ceea ce este foarte important.

La pădurile aparținând persoanelor fizice, care reprezintă circa 10% din suprafața pădurilor retrocedate nu se dispune de amenajamente și „gestionarea” lor se face pe bază de „extrase sumare de amenajament” întocmite pentru fiecare proprietate. Denumirea nu este corectă pentru că nu se face un extras dintr-un amenajament, ceea ce ar fi foarte bine, ci un studiu sumar care se referă, de regulă la arboretele exploatabile care se lichidează în 10 – 20 ani. În acest caz, datorită proprietăților foarte mici și dispersate și a conținutului redus al studiului, nu poate fi vorba de o gestionare durabilă, eforturile trebuind depuse pentru asigurarea permanenței pădurilor respective. Modul în care se întocmesc aceste „extrase” necesită o analiză temeinică pentru că ele produc nu numai efecte negative asupra pădurilor, ci și asupra mediului.

2. În ce privește cel de-al doilea mijloc, regimul silvic, cu toate că respectarea lui este puternic susținută de lege și este „convenită” de proprietari care vorbesc de gestionarea pădurii în regim silvic acesta, mai ales la pădurile ce aparțin persoanelor fizice, nu se aplică, fapt ce duce la degradarea și în unele cazuri, la dispariția lor.

În prezent, pădurile proprietate privată sunt supuse unei presiuni puternice care împiedică realizarea de măsuri și acțiuni de conducere spre o gestiune durabilă. Cauzele acestei tensiuni sunt multiple. Dintre acestea merită să subliniem urmă-

toarele:

- retrocedarea către foștii proprietari și urmașii acestora, a circa 30% din fondul forestier național, s-a făcut fără o pregătire corespunzătoare a acestei acțiuni, ceea ce a dus la o fragmentare importantă a proprietății forestiere;

- supraevaluarea dreptului de proprietate (folosință), atât de către deținătorii de păduri cât și de către organele de justiție și slaba conștiință forestieră au contribuit la comiterea și menținerea unui nivel ridicat al stării contravenționale și infracțiunilor forestiere;

- sărăcia accentuată, în special în mediul rural, a determinat dorința noilor proprietari de a obține venituri imediate și cât mai mari, prin tăieri, prin abateri de la reglementările legale în vigoare.

Suprafața deosebit de mică a proprietății persoanelor fizice (sub 0,5 ha față de 1,3 ha la naționalizare), dispersarea teritorială și lipsa unor structuri silvice private au făcut ca paza acestor păduri să nu fie asigurată corespunzător. Efortul depus de către Regia Națională a Pădurilor – Romsilva, de a asigura gratuit paza lor, constituie o contribuție deosebit de importantă pentru reducerea furtului de lemn și oprirea procesului de degradare a lor.

Din păcate, se pare că această „ofertă” a Regiei Naționale a Pădurilor – Romsilva nu a fost înțeleasă corect și nici dorită de către unii proprietari. Explicația ar putea consta în teama acestora că nu își vor putea folosi pădurea așa cum vor. Varianta asocierii proprietarilor, ca alternativă, care ar permite asigurarea pazei și gestionarea în comun a pădurilor va fi foarte greu de realizat, în principal, din cauza insuficienței susținerii materiale și financiare de către stat. De aceea, măsura întreprinsă de a asigura gratuit paza de către Regia Națională a Pădurilor – Romsilva va rămâne utilă încă mult timp.

Pentru pădurile proprietate privată aparținând persoanelor juridice, legea prevede administrarea și gestionarea lor prin structuri silvice proprii sau pe bază de contract cu Regia Națională a Pădurilor – Romsilva.

În realizarea structurilor silvice proprii s-au obținut importante realizări prin constituirea de ocoale silvice. Există însă situații în care, constituirea ocoalelor silvice proprii s-a făcut fără o fundamentare tehnică și economică adecvată care să

asigure un echilibru între cheltuielile de gestionare și resursele financiare respectiv veniturile care pot fi obținute legal din pădurile respective. Din această cauză, pentru acoperirea cheltuielilor de administrare se neglijează lucrările de regenerare și de îngrijire a culturilor și se recurge adesea la tăieri preferențiale alegând arboretele cele mai valoroase.

Pentru remedierea acestor neajunsuri este indicată, fie reorganizarea prin asociere în ocoale silvice „viabile tehnic și economic”, fie solicitarea, de către proprietari, pentru gestionarea pădurilor lor prin Regia Națională a Pădurilor – Romsilva.

Propunem măsurile respective pentru că, prin intensificarea acțiunii privind respectarea cu strictețe a regimului silvic, condiție esențială pentru o gestiune durabilă a pădurilor, avantajul aparent privind o „gestionare mai liberă” va dispărea.

Este bine să subliniem că Regia Națională a Pădurilor – Romsilva dispune, așa cum s-a mai menționat aici, de mijloace materiale și financiare și de capacitate profesională, necesare unei gestiuni performante asemănătoare celei de la pădurile statului și cu costuri mai mici, ceea ce constituie un avantaj important pentru proprietari. De aceea, pădurile administrate și gestionate de către Regia Națională a Pădurilor – Romsilva constituie și, vor rămâne încă mult timp, un model pentru proprietarii de păduri private.

Pentru o mai bună gestionare a pădurilor, un rol important îl are formarea unei conștiințe forestiere și educarea proprietarilor în spiritul aprecierii și conservării pădurilor ce le dețin. Pe această linie sunt de subliniat eforturile ce se fac de către Regia Națională a Pădurilor – Romsilva pentru asigurarea unor raporturi mai bune ale populației și proprietarilor față de pădure folosind, în acest scop, mijloace diversificate cum sunt: acțiuni în cadrul „Lunii pădurii”, articole în publicațiile de specialitate etc.

Apreciem însă, că mai ales pentru proprietarii de păduri, ar fi utile redactarea și publicarea unor broșuri prin care să se explice, pe înțelesul lor, ce înseamnă gestiunea durabilă, modul de gospodărire rațională a pădurilor, importanța funcțiilor ecologice, economice și sociale, avantajele codrului față de crâng etc. – În alte țări există așa numitele „Orientări pentru gestionarea durabilă a pădurilor private.”

În ce privește raportul dintre dreptul de proprie-

tate și restricțiile impuse de regimul silvic au existat mult timp unele controverse. În 1935 însă, prin Tratatul de drept silvic român s-au făcut următoarele precizări: pădurile fiind de utilitate publică, „*interesul public are drept de a impune dreptului de proprietate și cum legile silvice se bazează pe interesul public prezumtiv acestea aduc unele restricții dreptului de proprietate. Restricțiile se referă la dreptul de folosință care nu poate fi exercitat decât în limitele și cu formele prevăzute de lege*”. De acest mod de reglementare este bine să țină seama atât proprietarii de păduri cât și organele de justiție.

Printre cauzele care contribuie la presiunile asupra pădurilor este, așa cum s-a precizat, și sărăcia, „boala” de care silvicultura noastră a suferit. În mai mare sau mai mică măsură tot timpul. Atenuarea efectelor nedorite a acestora nu poate avea loc decât printr-un sprijin mai substanțial din partea statului: material și financiar, așa cum se procedează în țările care urmăresc protejarea pădurilor prin acordarea de prime pentru buna gestionare, asigurarea de material de împădurire gratuit, elaborare, de asemenea, gratuit de documentații tehnice etc., dar și prin organizarea mai atentă a valorificării resurselor forestiere locale.

3. În realizarea unui potențial valabil, un rol important revine și proprietarilor de păduri. Este în interesul lor să-și conserve și să-și dezvolte proprietatea.

Pe această linie, s-ar putea acționa în vederea organizării ocoalelor silvice și a bunei funcționări a acestora, precum și a asociațiilor de proprietari care, pe lângă preocuparea de a crește suprafața pădurilor private ar trebui să aibă în vedere și unele măsuri organizatorice, educaționale, profesionale etc. cum ar fi:

- analizarea atentă a situației ocoalelor silvice care întâmpină greutăți în funcționare în vederea constituirii de ocoale silvice viabile tehnic și economic:

- susținerea acțiunilor întreprinse de către Regia Națională a Pădurilor – Romsilva, privind formarea unei conștiințe forestiere în rândul proprietarilor de pădure:

- organizarea, în colaborare cu Regia Națională a Pădurilor – Romsilva, a reciclării personalului tehnic, prin cooptarea acestuia la cursurile întreprinse de regie;

- extinderea formelor de asociere teritorială și completarea atribuțiilor acestora, cu orientări în ce privește adaptarea politicii forestiere naționale la nivel teritorial, organizarea folosirii resurselor locale, a producției și valorificarea produselor, introducerea de metode intensive de gestionare a pădurilor etc.

În realizarea acestor măsuri, un sprijin important trebuie acordat și de către autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură prin:

- susținerea Asociației Proprietarilor de Păduri din România să devină instituție de interes național, care să prezinte și să susțină interesele proprietarilor de păduri în reglementările ce-i privesc:

- aprobarea statutului de funcționare a asociațiilor de către ministrul care răspunde de silvicultură, după completarea acestuia cu atribuții și competențe axate pe gestionarea intensivă a pădurilor, pentru că rolul asociațiilor, așa cum s-a mai precizat, nu este numai să aibă cât mai multe păduri private ci și să le gestioneze corespunzător:

- prevederea formelor de organizare și funcționare a asociațiilor în Codul silvic.

Asemenea reglementări se regăsesc în Codul forestier din Franța pentru pădurile private.

Ing. George BUMBU
Președinte A.P.S.R.

Parteneriatul R.N.P.- Romsilva - proprietari, în procesul de gestionare durabilă a pădurilor private. Prezent și perspective.

O dată cu punerea în aplicare a prevederilor legilor fondului funciar, a apărut diversificarea tipului de proprietate asupra fondului forestier național.

La ora actuală, mai mult de 2 milioane hectare din fondul forestier național au redevenit proprietate privată sau proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale. Procesul retrocedării a înregistrat cel mai mare ritm în ultimii 2 ani și a atras după sine diversificarea structurilor de administrare a fondului forestier național.

În prezent, mai mult de 700 mii hectare, fond forestier altul decât al statului, sunt administrate prin structuri silvice proprii. Regia Națională a Pădurilor Romsilva administrează, pe baze contractuale, încă 700 mii hectare păduri proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale sau proprietate privată.

Din totalul suprafețelor retrocedate, au mai rămas mai mult de 600 mii hectare în administrare proprie, majoritatea aparținând persoanelor fizice, cu proprietăți mai mici de 10 hectare.

Indiferent de forma de proprietate asupra pădurilor, persoane fizice sau juridice, acestea au obligația, prin lege, să asigure gospodărirea pădurilor ce le-au revenit în proprietate, cu respectarea regulilor și normelor tehnice de regim silvic.

Diversificarea formei de proprietate a dus la necesitatea creării unor structuri noi de gospodărire a pădurilor, în afară de cele existente.

Autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură a creat cadrul legal în vederea înființării unor structuri de administrare a pădurilor private, prin Ordinul ministrului nr. 116/2002, modificat și completat prin Ordinul ministrului nr. 557/2002. Cele mai multe structuri proprii de administrare a fondului forestier aparțin unităților administrativ-teritoriale și formelor asociative și a asocierii dintre acestea.

Administrarea fondului forestier aparținând persoanelor fizice se poate realiza de către proprietari, prin structuri proprii, sau prin contracte de administrare încheiate cu Regia Națională a Pădurilor – Romsilva, care asigură, gratuit, paza fondului forestier aparținând persoanelor fizice.

Ținând cont de faptul că fondul forestier nu se poate administra eficient decât pe suprafețe mari, având în vedere dificultățile de administrare în situația unei foarte mari divizări a proprietății, prin Ordonanța Guvernului nr. 77/2004, se stimulează asocierea pro-

prietarilor de pădure, persoane fizice și juridice, în vederea gospodării în comun a proprietății.

Este cunoscută dorința comună de a gospodări pădurile în așa fel încât să se obțină o serie de venituri materiale (produse lemnoase și nelemnoase) necesare satisfacerii unor nevoi personale sau colective și în același timp să nu pericliteze nimeni existența și continuitatea pădurii.

Pentru a exista un real parteneriat între administrația pădurilor statului și proprietarii de păduri, trebuie înțeles de la bun început rolul pădurii în ansamblul unei societăți. Ea există nu numai pentru proprietari sau deținători, nu este numai o sursă de venituri, ci este însăși existența noastră, a tuturor.

Gospodărirea pădurilor, fie că se realizează prin structurile statului sau structuri proprii, trebuie să asigure în primul rând dezvoltarea durabilă a societății.

Pentru o gospodărire durabilă a întregului fond forestier, în scopul realizării în condiții optime a tuturor funcțiilor (economico-sociale și de mediu), personalul silvic trebuie să convingă proprietarul sau deținătorul, de la bun început, că obiectivul major al gospodării durabile este acela de a asigura în condiții optime cererile prezentului, cu siguranța că acest lucru nu va greva asupra realizării dorințelor generațiilor viitoare.

Din experiența de până acum a funcționării ocoalelor silvice proprii, se desprind:

- cheltuieli de administrare mai mici;
- mobilitate și operativitate în decizii;
- posibilități de accesare a unor fonduri europene, în avantajul exclusiv al pădurii;
- ca structură proprie de administrare a fondului forestier dobândit în baza legilor retrocedării, ocolul silvic privat poate funcționa și ca un centru de dezvoltare comunitară;
- aduce o apropiere între proprietar și administratorul pădurii, contribuind la educarea eco-civică a populației din zonă.

Dacă Regia Națională a Pădurilor – Romsilva asigură cel puțin aceleași avantaje pentru proprietarii de păduri, atunci se poate spune că există un adevărat parteneriat RNP-prorietari.

Ing. Adam CRĂCIUNESCU
secretar de stat în M.A.P.D.R.

Intervenția Direcției Silvice Sibiu la dezbaterile „Parteneriatul R.N.P.- Romsilva - Proprietari, în procesul de gestionare durabilă a pădurilor private. Prezent și perspective“

Foto: O. Popescu

Aplicarea Legii 1/2000 privind reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și a celor forestiere a dus la modificări majore în structura proprietății pădurilor, validându-se de către comisia județeană abilitată în acest sens suprafața de 119.612,18 ha (din 187.194 ha, suprafață totală inițială începerii procesului de retrocedare).

Urmare a acestui fapt, Direcția Silvică Sibiu a recurs la punerea în posesie a suprafeței de 119.275,33 ha repartizată pe categorii de deținători după cum urmează:

- persoane fizice 1277,33 ha
- forme asociative 6653,37 ha
- instalații de cult și învățământ 1950,47 ha
- comune, orașe 109394,16 ha

Menționăm că diferența de suprafață validată și nepusă în posesie (336,85 ha) este reprezentată de suprafața composesoratelor care nu și-au constituit

până în prezent statutul de persoană juridică.

Pomind de la această realitate și având ca scop gestionarea unitară a fondului forestier județean, Direcția Silvică Sibiu a adoptat strategia încheierii de contracte de administrare a suprafețelor aflate în proprietatea noilor deținători, acțiune finalizată cu succes, ținându-se seama că la finele semestrului I al anului 2002 suprafața retrocedată administrată era de 113.921 ha.

Acest fapt a permis funcționarea ocoalelor silvice din subordine, în cadrul limitelor administrative anterioare retrocedării.

Apariția „Instrucțiunilor privind autorizarea personalului silvic, avizarea constituirii și autorizarea funcționării structurilor silvice pentru gospodărirea pădurilor proprietate privată și a celor proprietate publică aparținând comunelor, orașelor și municipiilor, aprobate prin Ordinul ministrului agriculturii,

alimentației și pădurilor nr. 116/13.03.2002, a dus la înființarea în perioada august – noiembrie 2002, a 4 structuri silvice proprii, ale altor deținători, în suprafață totală de 41.585,4 ha, fenomen cu implicații majore asupra activității Direcției Silvice Sibiu, fiind afectate într-o măsură mai mică sau mai mare un număr de 7 ocoale silvice, din care unul a necesitat să fie desființat (Ocolul Silvic Tâlmăciu).

Această tendință a continuat să se manifeste până în prezent, actualmente funcționând pe fosta rază administrativă a Direcției Silvice Sibiu, 8 ocoale silvice proprii ale altor deținători, acestea gestionând 57.267 ha fond forestier.

Consecința directă a acestor mutații semnificative în gospodărirea pădurilor constă în de reducerea razei de activitate a Direcției Silvice Sibiu la o suprafață de 127.730 ha, din care:

- păduri proprietate a statului 68.222 ha;
- păduri aparținând altor deținători administrate pe bază de contract având inclus bugetul de venituri și cheltuieli, 58.648 ha;
- păduri proprietate a persoanelor fizice administrate gratuit pe baza contractelor de paza pădurilor 860 ha.

Pentru înțelegerea deplină a situației actuale a Direcției Silvice Sibiu, prezentăm succint și o altă serie de particularități care afectează desfășurarea gestionării fondului forestier, după cum urmează:

- structura extrem de mozaicată a proprietății, pădurile de stat alternând cu cele retrocedate. Acest fapt a dus în unele situații la intercalarea ocoalelor silvice private între cele de stat precum și apariția unor dificultăți în gospodărirea unitară a fondului forestier retrocedat administrat, datorate atât dispersiei acestuia, cât și repartiției neuniforme a suprafețelor pe clase de vârste, amplificate și de presiunea crescândă exercitată de primării în scopul obținerii de profituri cât mai mari din exploatarea masei lemnoase în detrimentul executării tuturor lucrărilor silvice prevăzute de amenajamentele silvice:

- existența în cadrul suprafeței retrocedate administrate, a numeroși deținători, în special primării, cu slabe resurse forestiere, fapt care face dificilă gospodărirea eficientă (O.S. Mediaș, Dumbrăveni, Săliște);

- toate cele 9 ocoale silvice din subordine au o structură mixtă ca natură de proprietate a fondului

forestier administrat. Mai mult, doar 3 ocoale silvice sunt preponderent majoritare la capitolul păduri de stat (O.S. Bistra - 15.689 ha, O.S. Mediaș - 12.045 ha, O.S. Dumbrăveni - 10.137 ha).

Concluzionând activitatea desfășurată de Direcția Silvică Sibiu pe suprafața retrocedată altor deținători, facem următoarele remarci:

Pentru aceste suprafețe s-au aplicat principii de gospodărire silvică, similare cu cele aflate în proprietatea statului și statuate prin ordinele și instrucțiunile RNP Romsilva, urmărindu-se:

- asigurarea integrității fondului forestier bazată pe premiza că diminuarea suprafețelor pădurilor conduce la manifestări dereglatorii complexe atât asupra echilibrului ecologic cât și a condițiilor de mediu;
- conservarea și gestionarea durabilă a pădurilor prin:
 - recoltarea de semințe forestiere din arborete surse de semințe;
 - producerea de puiți forestieri de calitate, care să corespundă numeric și ca asortiment de specii necesarului județean, inclusiv pentru solicitările segmentului retrocedat;
 - aplicarea corespunzătoare a tratamentelor silvice;
 - împădurirea tuturor suprafețelor neregenerate cu specii corespunzătoare tipului natural fundamental de pădure;
 - executarea lucrărilor silvice prevăzute de amenajamentele silvice prin asigurarea forței de muncă calificată și de asistență tehnică;
 - asigurarea unei paze temeinice a pădurii;
 - menținerea stării de sănătate a pădurilor prin executarea lucrărilor de protecție impuse de situațiile din teren;
 - preluarea și gestionarea în regim silvic a pășunilor împădurite aparținând primăriilor;
 - identificarea și introducerea în circuitul productiv silvic a terenurilor degradate aflate în posesia unităților teritorial administrative, prin executarea de împăduriri;
 - sprijinirea deținătorilor de fond forestier în acțiunea de reamenajare a pădurilor conform cerințelor legale, Direcția Silvică Sibiu acționând ca punte de legătură între proprietari și firmele specializate în acest sens.

Din punct de vedere economic, gestionarea pădurilor altor deținători a urmărit, pe cât a fost posi-

bil, asigurarea unei balanțe de venituri și cheltuieli echilibrate pe fiecare proprietar în parte, în condițiile respectării prevederilor amenajamentelor silvice.

Ca perspective legate de problematica aflată în discuție, preconizăm următoarele:

- Având în vedere că, în urma alegerilor locale din primăvara acestui an, consiliile locale ale unui număr de 5 primării de pe raza Ocolului Silvic Valea Cibinului (Rășinari, Gura Râului, Orlat, Cristian, Poplaca) au luat hotărârea constituirii de structuri silvice proprii, Direcția Silvică Sibiu va pune la dispoziție acestora, întreaga documentație prevăzută de lege și va asigura în cel mai scurt timp posibil transferul suprafețelor în cauză, noilor administratori.

- În același timp, pentru ceilalți deținători de pădure cu care avem relații contractuale până la sfârșitul anului, ne menținem disponibilitatea de a le administra în continuare suprafețele aflate în cauză, în condițiile în care proprietarii sunt de acord să încheie contracte pe perioada de valabilitate a amenajamentele nou întocmite.

În acest sens, vom întreprinde demersuri pe lângă fiecare deținător în parte pentru ca aceștia să-și precizeze în mod clar poziția față de această problemă.

- În funcție de aceasta, Direcția Silvică Sibiu își

va regândi strategia pentru perioada următoare, în sensul redimensionării activității prin adoptarea unei structuri organizatorice mai suplă, realizabilă prin comasarea ocoalelor silvice existente și având ca scop o administrație cât mai eficientă a suprafeței rămase.

- De asemenea, folosind la maxim capacitățile de producție existente, vom onora solicitările proprietarilor de păduri, în ceea ce privește puietii forestieri necesari lucrărilor de împăduriri.

- Se vor prelua în fondul forestier de stat suprafața de 250 ha, terenuri degradate aparținând A.D.S. și primăriilor, în vederea împăduririi acesteia.

Se vor încheia în continuare contracte de pază a pădurilor proprietate privată a persoanelor fizice.

- Prin intermediul D.T.R.S.V. Brașov vom menține o legătură strânsă cu structurile silvice proprii ale altor deținători în vederea neadmiterii reciproce la licitațiile de masă lemnoasă a agenților economici care pun probleme în derularea corespunzătoare a contractelor de această natură precum și a rezolvării operative a tuturor problemelor legate de gospodărirea judicioasă și durabilă a fondului forestier sibian.

Ing. Ioan TEREA
Direcția Silvică Sibiu

Administrarea pădurilor în contextul legislației silvice actuale în dezbaterea inginerilor silvici din comunele brănene

foto: C. Băchescu

Inginerii silvici originari din zona Branului s-au întâlnit pentru a treia oară, sâmbătă, 25 septembrie 2004 din inițiativa Asociației „Fiii și prietenii Branului” (președinte de onoare prof. dr. ing. Nicolae Boș, președinte jurist Emil Stoian) la complexul turistic „Cheile Grădiștei” într-un decor festiv, când pădurea începea să-și etaleze, timid, ținuta sa de toamnă. Alături de o parte din cei circa 95 de ingineri silvici originari din comunele brănene, la reuniune au participat: reprezentanți ai organelor silvice centrale și locale, prin directorul general al Regiei Naționale a Pădurilor – Romsilva, domnul dr. ing. Ion Dumitru și directorii dr. ing. Mihai Daia, ing. Constantin Corduneanu, ing. Dumitru Bunea, ing. Dan Viciu Olteanu, directorul Direcției Silvice

Brașov, ing. Costel Preda, directorul Direcției Silvice Târgoviște, șeful Oficiului Județean de Cadastru, ing. Constatin Belașcu, decanul Facultății de Silvicultură și Exploatarea Forestiere din Brașov, conf. dr. ing. Ioan Abrudan și prodecanul prof. dr. ing. Gheorghe Spârchez, cadre didactice universitare, primari și președinții composesoratelor, prin prof. Nicolae Clinciu și dr. ing. Ion Aldulea și alți invitați. Au lipsit reprezentanții Parcului Național Piatra Craiului și ai Parcului Natural Bucegi, în cadrul cărora se află mari teritorii ale comunelor brănene.

Lucrările simpozionului, care au avut ca temă „Administrarea pădurilor în contextul legislației actuale”, cu referire și la composesoratele din zona

Bran, s-a desfășurat în moderna sală de conferințe a complexului amintit mai sus. Domnul prof. dr. ing. Nicolae Boș, membru corespondent al A.S.A.S. a moderat lucrările cu mult aplomb și competență, făcând trimiteri la condițiile naturale, istoria și specificul Branului, îndeletnicirile oamenilor locului, viața lor dură într-un peisaj mirific care i-a călit și le-a dezvoltat trăsături de caracter specifice omului de la munte în luptă cu vitregiile naturii, adică hărnicie și perseverență.

Am aflat că suprafața păduroasă a platformei Bran reprezintă astăzi 50% din suprafața totală a platformei, relativ redusă datorită presiunii antropice (defrișări pentru instalarea așezărilor omenești și dezvoltarea păstoritului). Suprafața totală a pădurilor este de 9030 ha. Pe formații forestiere situația se prezintă astfel: fâgete pure montane – 1600 ha, amestecuri de fag cu rășinoase – 3800 ha, molidișuri pure – 3630 ha. În trecut majoritatea pădurilor au fost private, respectiv în proprietatea composesoratelor, bisericilor, comunelor și mai puțin a persoanelor fizice.

În urma aplicării legilor 18/1991 și 1/2000 au trecut în proprietatea persoanelor fizice 267 ha, iar în proprietatea comunelor, composesoratelor și a bisericilor din zonă 4700 ha.

Rezultă că jumătate din fondul forestier al platformei Bran a fost retrocedată foștilor proprietari. Brănenii consideră că acest proces nu este încheiat.

Condițiile staționale favorabile, alături de o silvotehnică corespunzătoare, permit o bună regenerare naturală a molidului, bradului și fagului. De aceea, proprietarii de păduri din zonă pot beneficia din plin de dărnicia naturii, cu condiția respectării cu strictețe a regimului silvic.

Referatul de bază „Administrarea pădurilor în contextul diversificării formelor de proprietate asupra pădurilor” a fost susținut de prof. dr. doc. Victor Giurgiu – membru corespondent al Academiei Române (fiu al președintelui composesoratului Moieciu, din perioada interbelică). Arătând importanța și justetea reconstituirii dreptului (sacru) de proprietate asupra terenurilor forestiere, a ținut să precizeze că administrarea și gestionarea pădurilor retrocedate s-au dovedit probleme deosebit de dificile, cu numeroase neprevăzute, cu mult mai complicate decât au intuit legiuitorii noștri lipsiți de experiența necesară, atun-

ci când au adoptat legile de retrocedare. Lipsurile acestor legi au apărut o dată cu punerea lor în aplicare, ceea ce a necesitat (și vor mai fi necesare) alte legi și acte normative amelioratoare. În continuare, autorul a pledat pentru constituirea proprietarilor de păduri în asociații silvice în vederea unor parteneriate a acestora cu structuri silvice ale statului și pentru acordarea dreptului de succesiune unui singur moștenitor. A cerut ca orice pădure – indiferent de natura proprietății să aparțină de un ocol silvic, ca pădurile persoanelor juridice să fie administrate de structuri silvice ale statului de preferință de R.N.P.-Romsilva ș.a. A atenționat asupra gravelor deficiențe acumulate în domeniul amenajării pădurilor private și al așa-numitelor studii sumare, ceea ce a condus la incredibile majorări artificiale ale posibilității cu implicații nedorite în privința gestionării durabile a pădurilor. A solicitat măsuri urgente pentru reducerea amenajamentului românesc la normalitate. A sesizat suprapunerile de atribuții silvice între Autoritatea Națională de Control și autoritatea publică centrală care răspunde de silvicultură, în timp ce în păduri continuă fărâdelegile. Nu a fost omisă nici necesitatea punerii în aplicare a dispoziției din Codul silvic referitoare la compensarea de către stat a proprietarilor acelor păduri, care îndeplinesc funcții speciale de protecție. A solicitat întărirea și lărgirea implicării autorității publice centrale pentru silvicultură în domeniul administrării și gestionării durabile a pădurilor, îndeosebi a celor private.

În cadrul dezbaterilor au luat cuvântul:

- Dan Viciu Olteanu, directorul Direcției Silvice Brașov, care a menționat eficiența colaborare a organelor silvice din județ cu proprietarii de păduri, arătând că va soluționa toate problemele referitoare la retrocedarea și administrarea pădurilor acestora, cu respectarea legilor în vigoare.

- Ion Aldulea, doctor în științe agronomice, președintele composesoratului Moieciu. Cu toate greutățile și obstacolele întâmpinate, s-a angajat să contribuie la consolidarea obștei și să militeze pentru redobândirea întregului domeniu forestier moștenit de la străbuni. S-a pronunțat pentru administrarea pădurilor composesoratului prin Ocolul silvic Zărnești al R.N.P.- Romsilva.

- prof. Nicolae Boș, în numele conducerii composesoratului Predeluț, s-a arătat favorabil ideii de

parteneriat cu Ocolul silvic Zărnești pentru administrarea pădurilor. dar a precizat că va milita pentru redobândirea întregii averi silvice a acestui compozitor. A subliniat necesitatea unei activități educative a corpului silvic pentru formarea conștiinței forestiere la populația rurală, fără de care nu se va putea progresa în direcția gestionării durabile a pădurilor. A înfățișat secvențe interesante și utile din istoria posesorului Predeluț și din activitatea președintelui acestuia din perioada interbelică, a învățătorului Ioan Boș (tatăl actualului profesor universitar).

- prof. Nicolae Clinciu, primarul comunei Moieciu, a apreciat inițiativa organizatorilor de a dezbate, chiar în comuna pe care o administrează, problemele legate de gospodărirea fondului forestier și consideră că acestea se rezolvă numai cu respectarea regimului silvic. Conducerea comunei analizează eventualitatea încheierii unui contract de administrare a pădurilor cu Ocolul silvic Zărnești. Totodată, în numele locuitorilor comunei, și-a exprimat nemulțumirea pentru faptul că, atât primăria, cât și populația locală nu au fost consultate în privința constituirii și delimitării pe teritoriul comunei a Parcului Național Piatra Craiului și a Parcului Natural Bucegi, cu atât mai mult cu cât animalele sălbatice din zonă aduc mari pagube populației.

- Preotul Gheorghe Colțea, reprezentantul celor 13 parohii din zona Branului, posesoare a unei mari suprafețe de păduri redobândite în premieră națională cu aproape 5 ani în urmă, a precizat că de la început a încheiat contracte de administrare a pădurilor cu Direcția Silvică Brașov, acumulând o

vastă experiență în acest parteneriat pe care dorește să-l continue. Cuvântul său creștinesc a fost primit de participanți cu mare interes.

- Ing. Dan Runcanu de la Direcția Silvică Brașov și-a exprimat într-un limbaj tehnic și concret temerea că pădurile retrocedate vor fi supralicite prin modul cum se întocmesc amenajamentele și „renumitele” studii sumare. În acest domeniu tre-

buie făcută ordine.

- Prof. Gheorghe Spârchez a făcut o scurtă prezentare a condițiilor staționale în care vegetează pădurile din zona Branului. Buna gospodărire a pădurilor, corelată cu bonitatea superioară a stațiilor forestiere, favorizează regenerarea naturală, fapt ce ar degreva proprietarii de păduri de o serie de cheltuieli cauzate de împădurirea suprafețelor exploatate.

Participanții la întrunire au auzit cu interes alocuțiunile domnului dr. ing. Mihai Daia și a domnului ing. Constantin Corduneanu, precum

și salutul domnului conf. dr. ing. Ioan Vasile Abrudan – decanul Facultății de Silvicultură și Exploatare Forestiere din Brașov. Auditoriul a fost onorat și de alocuțiunile domnilor profesori universitari Constantin Costea, Dumitru Târziu și Ioan Clinciu.

Un eveniment deosebit a fost acordarea domnului dr. ing. Ion Dumitru – directorul general al Regiei Naționale a Pădurilor – Romsilva, a diplomei de onoare a „Asociației Fiii și Prietenii Branului”, ca un semn de apreciere a contribuției domniei sale la realizarea parteneriatului R.N.P.- Romsilva cu proprietarii de păduri, pentru gestionarea durabilă a acestora.

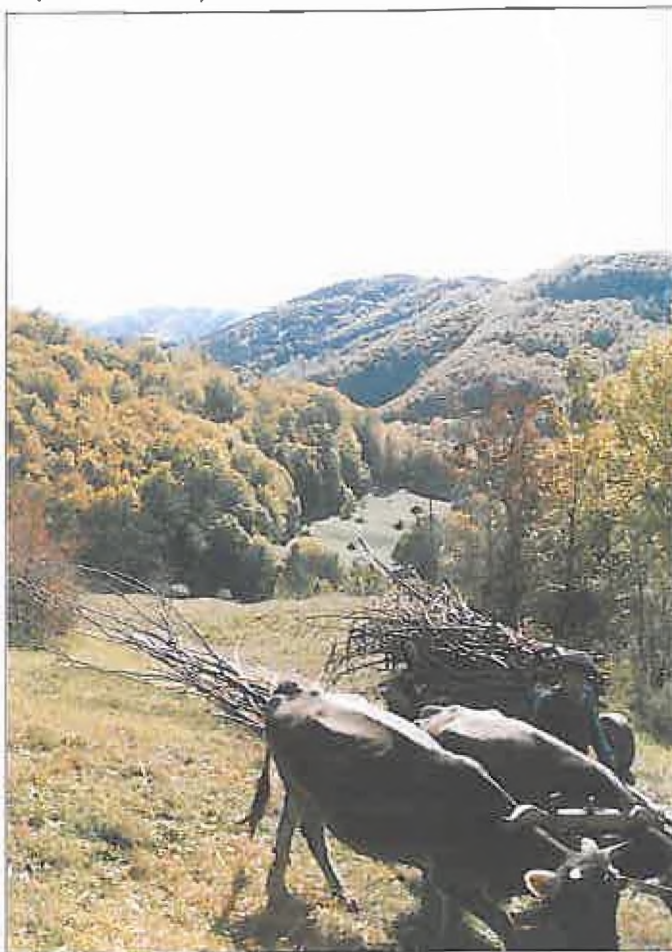

foto C. Băchescu

Dezbaterile care au avut loc cu ocazia acestei întâlniri cu caracter profesional, cât și de suflet, au relevat faptul că problemele actuale din administrarea pădurilor românești sunt prezente și în zona Branului, fără ca aici să fi avut loc evenimente silvice nedorite.

Reușita de excepție a celei de a treia întruniri a inginerilor silvici din comunele brănene a fost dată, deopotrivă, de actualitatea tematicii adoptate, de profesionalismul referenților și al participanților la dezbateri și de nivelul elevat al personalităților participante. Într-un fel, întrunirea de la Bran a constituit un preambul la dezbaterile de nivel național organizată de Regia Națională a Pădurilor – Romsilva la București pe tema parteneriatelor cu proprietarii de păduri (7 octombrie, 2004). Unele dintre concluziile desprinse la întrunirea de la Bran se regăsesc și în concluziile acestei ultime dezbateri.

Peisajul, ambientul, elegantul complex de la

Moieciu, încorporat perfect în forma de relief prin arhitectură și folosirea lemnului ca material principal de construcție au creat senzația participanților că se află într-un Tirol „românesc”.

Laudă Asociației „Fiii și prietenii Branului”, pentru viața activă pe care o trăiește, prin evocarea numeroaselor personalități marcante pe care le-a dat națiunii noastre în cultură, știință, politică: 4 membri ai Academiei Române, 3 membri ai Academiei de Științe Agricole și Silvicultură, 35 profesori universitari din care 5 profesori universitari din domeniul silviculturii, 5 generali (în frunte cu legendarul general Traian Moșoiu), 4 artiști de rang național, scriitori ș.a.

Menționăm de asemenea că, de-a lungul timpurilor, comunitatea brănenilor, având o elevată vocație forestieră, a dat pădurii românești peste 100 de ingineri silvici, formați preponderent la Facultatea de Silvicultură din Brașov.

Elena Maria TĂRZIU
Universitatea „Transilvania” Brașov
Șirul Beethoven nr. 1
E-mail: tarziu.d@unitbv.ro

Fotografii: Cristian Becheru

ISSN: 1583-7890

REDACȚIA „REVISTA PĂDURILOR”: BUCUREȘTI, b-dul Magheru, nr. 31, sector 1, telefon: 2129769/267.
Articolele, informațiile, comenzile pentru reclame, precum și alte materiale destinate publicării în revistă se primesc pe această adresă.